

VRRUTAK

LIST OŠ "TUČEPI" GODINA 2008.

Djeca svijeta

Kad bi svi ljudi na svijetu bar na tren
poslušali djecu,
sve bi se promijenilo.
Svijetom bi zavladao mir.
Ljubav bi obajjala sva srca i
svi bi bili sretni.
Zato, odrasli,
prestanite ratovati,
uništavati Bogom dan ovaj planet.
Pustite rijeke da mirno žubore,
planine nek' se gordo dižu,
nek' se krajnje stabala i dalje zelene.
Dajte svoj djeci svijeta osmijeh na lice
i nek' glad i siromaštvo prestanu.
Djeca svijeta će tako postati prijatelji,
a sunce će još jače zasjati
i davati život.
Zato, odrasli,
učite od djece.
I Isus je rekao
da treba učiti od djece
jer su djeca blago svijeta.

Ivana Milković, 6. r.

Kristina Dragičević, 2. r.

SADRŽAJ:

1. POGLED UNATRAG	3
2. ŠKOLA O KOJOJ (NE) SANJAM	10
3. IZAZOVI HNOS-A	14
4. ŽIVOT POD POVEĆALOM	18
5. RAST U DOBI I MUDROSTI	23
6. MALO DOBROTE	25
7. NAŠI BIVŠI UČENICI	29
8. ISPOD KISTA I PERA	33
9. GLAS UČITELJA	36
10. TUČEPSKA SPOMENICA	40
11. HRVATSKA MOJIM OKOM	44
12. I TO SAM JA	46
13. RASTANAK OD OSMAŠA	49
14. VAŠA POŠTA	52
15. GLAZBENE STRANICE	54
16. ZABAVNI KUTAK	56

Pronađi miran
kutak i čitaj
novi Vrutak!

Kate Pašalić, Sofia i Lana Mravičić, 1. r.

Urednica: Marina Šimić

Novinari: Nora Brbić, Ivona Čović, Ana Đukanović, Berta Jeličić, Ela Lalić, Lucija Luketina, Ivana Milković, Anita Šarić, Josipa Šimić, Nora Visković, Nikolina Prlić, Martina Sablić-Brbić, Filomena Tomaš, Ena Vuković

Suradnici: Grozdana Vodanović (lektor), Lolita Pašalić, djelatnici OŠ „Tučepi“

Naslovnica: Matea Čobrnjić

Grafičko oblikovanje: Slaven Tomakić, ALFA

Tisak: ALFA d. d., Zagreb

POGLED UNATRAG

PRVI DAN U ŠKOLI

Početak nove školske godine bio je u znaku radosti i iščekivanja učenika prvih razreda. Nakon petnaest godina opet imamo dva prva razreda!

TERENSKA NASTAVA

Početak listopada prvaši, drugaši, trećaši i četvrtaši bili su na izletu u Gornjim Tučepima u sklopu terenske nastave iz prirode i društva kako bi pozdravili dolazak jeseni i pripremili se za predstojeće Dane zahvalnosti za plodove zemlje. Svi su hrabro izdržali naporan uspon kroz maslinike i vrtove naših prekrasnih sela. Promatrali su i prikupljali bilje i neobične šumske plodove. Pozdravljali su i naše sumještane koji su vrijedno radili u maslinicima. Kraj uspona značio je i početak kojekakvih igara na igralištu na Vezi – našem tradicionalnom odmorištu!

Čak i školska marenda, koju smo cijelim putem nosili, ima na Vezi drugačiji okus... Nakon nogometa, preskakanja konopca, nevolja sa obližnjom barom i brojnim drugim dogodovštinama – došlo je vrijeme povratka. Nizbrdo smo se prilično brzo kotrljali! Putem smo se okrijepili hladnim napitcima i osladili slasnim šipcima iz Postupa – kojima nas je velikodušno počastio domaćin Mate. Pred samim ciljem, tj. školom, ponovno smo se imali prilike susresti sa gostoljubivošću naših sumještana: teta Kornelija počastila nas je čokoladicama! Sretni i poprilično umorni rastali smo se ispred škole uz obećanje da ćemo ovakvo zanimljivo druženje ponoviti i pozdraviti još jedno lijepo godišnje doba: proljeće!

Marlena Bogdanović

Učenici trećeg razreda su u ovoj školskoj godini više puta bili na terenskoj nastavi koja je obuhvaćala snalaženje u prostoru, posjetu Biokovu, snalaženje u vremenu i putovanje u prošlost posjetom etno zbirci u Gornjim Tučepima.

DANI ZAHVALNOSTI ZA PLODOVE ZEMLJE

Učenici i učitelji priredili su na Lučici već tradicionalnu prodajnu izložbu svega što nam naša zemlja daje. Izložba je obogaćena prigodnim programom pod vodstvom nastavnika Marina Ercega.

IZLET U DUBROVNIK

10. studenog učenici petih, šestih, sedmih i osmih razreda i učiteljice Ana Franković, Mirela Majstrović i Ivana Volarević krenuli su na jednodnevni izlet u Dubrovnik s osnovnim ciljem: posjetiti izložbu "Blago carske Rusije". Prvo zaustavljanje bilo je na Bačinskim jezerima u blizini Ploča. Učenici su se divili ljepoti jezera kao i delti rijeke Neretve. Prije ulaska u sam grad Dubrovnik vesela družina zaustavila se na mostu dr. Franje Tuđmana i uživala u prekrasnom pogledu na grad i veliki cruiser usidren u blizini. Po dolasku u Dubrovnik učenici su prošetali Stradunom do Kneževe palače gdje se održavala izložba. Svi su bili zadivljeni izloženim blagom. Je li moguće da ljudska ruka načini takvu divotu? Nemjerljiva je ljepota Fabergëovih jaja i svog onog silnog blaga kojim su raspolagale ondašnje carevine i njihovi vladari. Možda se jedino naša obala i biser poput Dubrovnika može mjeriti sa svom tom ljepotom i raskoši! Nakon ručka i šetnje po gradu, umorni, ali i sretni, učenici su krenuli u pravcu svojih Tučepi. Treba li posebno napominjati kako je povratak protekao uz kraće zaustavljanje i šoping u Neumu? Učenici i njihove učiteljice nadaju se da će se ovakav izlet uskoro i ponoviti.

USUSRET BOŽIĆU

Za nadolazeće blagdane pripremali smo se i vanjskim obilježavanjem: kroz integrirani dan, božićni sajam i tradicionalnu školsku priredbu. Ovom priredbom, koja je nosila naziv "Božić moga dida", učenici i učitelji htjeli su prikazati kako se Božić, nekada davno, slavio u Tučepima.

"LJUBAV IZNAD SVEGA"

Povodom blagdana svetog Valentina u školi se od 5. do 8. razreda održavao integrirani dan na temu "Ljubav iznad svega." Učenici su na matematici rješavali zadatke, čija su rješenja davala izreke o ljubavi, na vjeronauku su "Hvalospjev ljubavi" aktualizirali kroz dokumentarni film o Majci Tereziji, na hrvatskom su slušali ljubavne pjesme dok su na biologiji upoznali srce kao mišić.

KAZALIŠTE U GOSTIMA

Krajem ove, posebno duge veljače posjetili su nas vrijedni članovi splitskog kazališta „Licem u lice“ i počastili odličnom predstavom „Tri priče“ u režiji Ratka Glavine koji sa glumicom Anom Pirić tumači i glavne likove u predstavi. Oni zajedno posuđuju svoje glasove zanimljivim lutkama – glavnim glumcima. Priče iz bakine ili djedove škrinje uvijek su poučne i o mnogočemu mogu naučiti malene i pripremiti ih na dobra i loša životna iskustva. Predstavu su začinili zanimljivi songovi koje smo svi zajedno pjevali, a posebnost predstave bila je i u tome što su pojedine likove tumačili i naši učenici!! Bili su odlični i zaslužili naše oduševljeno odobravanje i pljesak. Nadamo se da će nas naši stalni gosti, članovi kazališta „Licem u lice“ uskoro počastiti još pokojom lijepom i poučnom predstavom.

S Ratkom Glavinom razgovarale su Berta Jeličić i Ana Đukanović. Donosimo intervju!

Zašto baš gluma?

Ratko: Valjda je to nasljedno. Otac i sestra su se bavili glumom pa sam je i ja zavolio, uglavnom sasvim slučajno.

Koju ste školu završili?

Ratko: Završio sam glumačku akademiju.

Odakle ste?

Ratko: Iz Makarske sam, a živim u Zagrebu.

U koliko ste predstava glumili?

Ratko: Glumom se bavim od 1953. godine i odigrao sam nekoliko stotina uloga.

Sjećate li se svoje prve uloge?

Ratko: Sjećam se. Bila je to uloga u „Malom Palčiću“ kad sam imao 12 godina.

Najdraža uloga?

Ratko: Sve su mi drage, vrlo je teško izdvojiti neku.

Volite li više raditi za odrasle ili za djecu?

Ratko: Radim s odraslima za djecu. Puno godina sam radio u Makarskoj. Sa mnom je glumila Hloverka Novak-Srzić.

Sviđa li vam se naše mjesto?

Ratko: A slušajte, ja sam Makaranin, meni se mora sviđati.

Umaraju li vas sva ova putovanja?

Ratko: Ne umaraju, dapače, volim putovati.

I za kraj?

Ratko: Žao mi je što se na ovom području više ne radi s djecom, kao što se prije radilo.

POLICAJCI MEĐU PRVAŠIMA

U sklopu nastave „Djeca u prometu“ prvaši su iz prve ruke od policajaca dobili upute kako se trebaju ponašati u prometu.

SUSREĆ S KNJIŽEVNICOM

5. studenog 2007. našu školu posjetila je književnica Maja Brajko Livaković. Književnom satu nažočili su učenici od V. do VIII. razreda, a književnica ih je upoznala sa svojim djelima: „FINKA FI“ i „KAD POBIJEDI LJUBAV“.

ŠKOLSKE MAŠKARE

Vjerna tradiciji, i ove godine organizirali smo školske maškare u petak, 01. veljače. Vesela maškarana povorka krenula je ispred škole. U njoj su bili učenici od 1. do 8. razreda sa svojim učiteljima. Uz vesele povike, pjesmu i smijeh, povorka je prošla kroz mjesto i uputila se prema crkvenoj dvorani gdje su se svi nastavili zabavljati.

Dok su maškare plesale, težak zadatak je imalo Povjerenstvo koje je trebalo izabrati najbolje pojedinačne i skupne maske među učenicima nižih i viših razreda. Veliki broj različitih maski pokazao je koliki je trud u sve to uložen. Prema običaju, trebalo je nekoga optužiti za sve nevolje koje su učenike snalazile kroz školsku godinu. Glavni krivac je bio Krnjo, tj. Školski problemi. Nakon proglašenja pobjednika, učenici su se razišli poželjivši da sljedeće godine maškare budu još bolje i zanimljivije.

Grozdana Vodanović

USKRSNA RADIONICA UČENIKA PRVIH RAZREDA

Za Uskrs su vezani mnogi običaji među kojima se posebno ističe oslikavanje pisanica. Najljepše su one pisanice koje svojom rukom oslikavaju djeca. Tako su se učenici prvih razreda prepustili mašti i oslikali mnoštvo šarenih pisanica koje su poklonili svojim roditeljima na uskrsnoj priredbi. Bilo je tu veselih pjesmica, recitacija, igrokaza i plesova. Veliki pljesak i osmijeh njihovih roditelja otjerao je tremu i učenici su uspješno predstavili sve što su sa svojim učiteljicama danima pripremali. Veseli i nasmiješeni krenuli su na zaslužene proljetne praznike.

*Michelle
Čović*

UREĐENJE ŠKOLSKOG VRTA

Nekoliko učenica osmog razreda pomoglo je uređenju školskog vrta. Posadili smo nekoliko vrsta aromatičnog bilja i uz svaku biljku stavljali karticu s latinskim i hrvatskim imenom. Također smo sadili sezonsko cvijeće (mačuhice) i tako ukrasili zelenu površinu našega travnjaka.

Zora Brkić

VANJSKO VREDNOVANJE

Ove su školske godine učenici po prvi put pristupili projektu vanjskog vrednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtog i osmog razreda. Temeljni cilj projekta je utvrditi razinu stečenih znanja, vještina i sposobnosti učenika iz pojedinih predmeta. Vrednovanje je provedeno 2. i 3. travnja za 4. razred te 6. i 8. svibnja za 8. razred u svim osnovnim školama u Hrvatskoj. Učenici su u isto vrijeme rješavali potpuno iste zadatke kako bi se doznalo što su i koliko naučili tijekom školovanja.

Fani Mravičić

ŠESTI DANI OSNOVNIH ŠKOLA

U Splitu se 24. i 25. travnja, po šesti put, održao znanstveno – stručni skup „DANI OSNOVNIH ŠKOLA“ sa već tradicionalnim sloganom „prema kvalitetnoj školi“.

Na skupu se i ove godine predstavila i naša škola s radom „Multimedijalno praćenje i vrednovanje u razrednoj nastavi – uporaba informatičke tehnologije: Kvizovi znanja“ koji je priredila učiteljica Marlena Bogdanović, a skupu je nazočila i naša ravnateljica Lolita Pašalić. Okupljenim sudionicima zorno je prikazano kako se, osim „obične kontrolne“, učenicima mogu ponuditi i pitanja sa videozapisima, audiozapisima, animacijama i sl. koja su djeci 21. st. zanimljivija i bliža i koja ih potiču na pažljivije promatranje svijeta i praćenje događaja iz različitih životnih područja. Na prikazanim slajdovima okupljeni su imali prilike vidjeti zavidno uređen okoliš i unutrašnjost naše škole kao i način života i rada naših učenika i djelatnika.

Jedini nedostatak cijelog ovog projekta je činjenica što se DANI OSNOVNIH ŠKOLA održavaju radnim danima pa učitelji nisu u mogućnosti u većem broju nazočiti ovom zanimljivom i nadasve korisnom stručnom skupu.

PROJEKT TURISTIČKE KULTURE

Učenici naše škole sudjelovali su na završnoj smotri pilot projekta Turističke kulture pod motom „Najbolji domaćini to smo mi“ koji se održao u gradu Hvaru.

ŠKOLSKA HIMNA

Ravnateljica je imala želju da naša škola bude zapisana i u pjesmi, tj. u školskoj himni. Da bi se to ostvarilo, potrudili su se Marina Šimić (tekst) i Marin Erceg (glazba) i tako je nastala školska himna „Izvor radosti“ koja će prvi put biti izvedena na Dan škole (13. 6.).

ŠKOLSKI GRB

Školski grb je također nastao na ravnateljčinu inicijativu. Grb, koji će predstavljati našu školu, osmislila je učiteljica likovne kulture Ivana Volarević.

ŠKOLSKA NATJECANJA: "DALI SMO SVE OD SEBE"

„KLOKAN BEZ GRANICA“ (Sanja Nizić)

U četvrtak u 12.30 naša škola po 5. put je sudjelovala u međunarodnom školskom natjecanju "KLOKAN BEZ GRANICA". Natjecanje se organizira svake godine u ožujku, ove godine zbog proljetnih praznika pomaknuto je na 10. travnja, istoga dana, u isto vrijeme, u svim zemljama sudionicama. Sastoji se od 24 zadataka za sve sudionike. Zadaci su raznovrsni i poredani od lakših prema težima. Za svaki je zadatak ponuđeno pet odgovora od kojih je samo jedan ispravan.

NJEMAČKI JEZIK (Ana Franković)

Učenice osmog razreda: Ivana Mijačika, Ana Visković, Anđela Šimić, Maja Vidić, Laura Vodanović i Ana Đukanović natjecale su se u znanju iz NJEMAČKOG JEZIKA na školskom nivou. Test su uspješno riješile, te su pristupile županijskom natjecanju. **O natjecanju nas je izvijestila Laura Vodanović:** *“Marljivo smo se pripremale. Morale smo učiti dosta gramatike i novih riječi. Željeno smo dočekale dan županijskog natjecanja. Putem prema Splitu bile smo toliko smiješne da smo uspjele nasmijati i ozbiljnog vozača. Ispred škole u Splitu dočekali su nas pričljivi učenici i zbor koji nam je otpjevao nekoliko pjesama. Odmah smo se upoznale s nekim, tako reći ‘protivnicima’ i krenule u razred. Tu nas je dočekalo iznenađenje. Za klupom je sjedio Marko iz Stobreča. Svi smo prasnuli u smijeh. Bio je to dečko s kojim smo išli na ekskurziju. Bilo nam je drago što ga vidimo. Nakon kratkog razgovora s njim došlo je vrijeme rješavanja testa od šest strana. Anđela i ja smo kolutale očima jer nismo imale pojma. Ivana je bila koncentrirana na rad dok se Ana Đukanović neprestano smijala. Nismo uspjele ništa prepisati. Dva sata rješavanja prošlo nam je tako brzo. Od smijanja nismo stigle sve riješiti. Ispred učionice “dočekao” nas je sendvič i sok. Odlučile smo prošetati gradom. Obišle smo par trgovina i posjetile splitsku rivu na kojoj smo sreli Elu s ekskurzije koja je bila s dečkom pa je nismo htjele zadržavati. Morale smo se vratiti zbog objave rezultata. Bile smo među zadnjih šest. Nadam se da nismo razočarale nastavnicu Anu i našu ravnateljicu koje su vjerovala da ćemo biti među prvih osam! Što se može? Mi smo išle samo zbog zabave i zbog Marka iz Stobreča!*

VJERONAUK (Marina Šimić)

Školskom natjecanju iz VJERONAUKA pristupili su učenici: Berta Jelčić, Ivana Mijačika, Ana Đukanović, Ana Visković, Paško Visković, Antonio Mravičić, Antonija Šimić, Domagoj Čović i Martina Sablić-Brbić. Svojim znanjem istaknuli su se Ivana Mijačika, Ana Đukanović, Ana Visković, Domagoj Čović i Martina Sablić Brbić te su ostvarili pravo sudjelovanja na nadbiskupijskom natjecanju. Od 23 ekipe ostvarili su osmo mjesto! **O natjecanju rekla nam je Ana Đukanović:** *“Za natjecanje nas je vjeroučiteljica pripremala jako dugo. Natjecanje je bilo u Makarskoj pa se nismo dugo vozili. Kad smo stigli u OŠ “O. Petra Perice”, sve je bilo prepuno učenika spremnih za natjecanje. Domaćini su nas pozdravili prigodnim uvodnim programom. Kad smo dobili ispite, vidjeli smo da i nije tako teško. Nakon nekog vremena sve je već bilo riješeno. Poslije marende išli smo u obilazak Makarske. Na naše veliko iznenađenje bili smo osmi! Vratili smo se s osmijehom na licu jer smo znali da smo dali sve od sebe.”*

MATEMATIKA (Sanja Nizić)

Školskom natjecanju iz MATEMATIKE pristupilo je samo troje učenika: Anamarija Vitlić, Domina Tomaš i Martin Brbić, no svo troje je postiglo odličan uspjeh i pristupilo županijskom natjecanju.

PROMETNA KULTURA (Zvonko Bekavac)

Školskom natjecanju "Sigurno u prometu" pristupili su Nikša Mijačika, Nikola Pašalić, Fabio Brbić, Šimun Visković, Marin Visković, Josipa Šimić, Nora Visković i Lucija Luketina. Od navedenih učenika Nikša Mijačika, Nikola Pašalić, Lucija Luketina i Nora Visković pristupili su županijskom natjecanju.

O natjecanju rekla nam je Lucija Luketina: "Najprije smo rješavali test o prometnim znakovima koji nije bio težak. Nakon toga imali smo vožnju biciklom. Najbolje su vozili Nikša i Nora. Odlični su bili!"

FIZIKA (Anto Budimir)

Učenice Ivana Mijačika i Ana Đukanović trudile su se postići što bolji uspjeh u školskom natjecanju iz fizike. **Ivana Mijačika je za Vrutak izjavila:** "Natjecanje se održavalo u OŠ "Stjepan Ivičević" u Markarskoj. Kad smo došle, primijetile smo da smo jedine ženske. Ispit smo pisali oko dva sata. Ja sam bila peta, a Ana sedma. Nadam se da će sljedeći osmaši imati više uspjeha."

LIDRANO

Mentori: **Grozdana Vodanović i Brigita Mravičić** organizirale su školsko natjecanje LIDRANO za: Antoniju Šimić, Maju Vidić, Tomislava Mravičića, Petra Čovića i Domagoja Čovića. Svojim radom poseban uspjeh ostvarila je Antonija Šimić te je pristupila županijskom natjecanju. Na županijsko natjecanje "otišao" je i naš školski list "Vrutak".

TEHNIČKA KULTURA (Zvonko Bekavac)

Na školskom natjecanju sudjelovali su Nikša Mijačika, Marin Visković, Tomislav Mravičić, Toni Pašalić i Petar Čović. Županijskom natjecanju pristupili su Nikša Mijačika i Tomislav Mravičić. O natjecanju kratko je izjavio Tomislav Mravičić: "Natjecanje se održavalo u Splitu i bilo je prvi put pa je bilo malo neorganizirano. Prvo smo pisali testove (gradivo 6. razreda) pa smo imali malu stanku pa onda praktični dio u kojem smo trebali napraviti maketu grednog mosta."

ENGLESKI JEZIK (Mirela Majstrovic)

Ana Visković i Ivana Mijačika pokušale su riješiti test na školskom natjecanju iz engleskog jezika, no nisu ostvarile rezultat koji bi im omogućio natjecanje na županijskom nivou. **Natjecanje je kratko komentirala Marina Visković:** "Testovi su se sastojali od nekoliko stranica i rješavali smo ih puna dva sata. Sutradan nam je nastavnica Mirela objavila rezultate. Nismo bili previše razočarane iako nitko nije prošao. Dobro smo se zabavile!"

KEMIJA (Jadranka Lalić i Zora Brkić)

Učenici: Ivana Mijačika, Ana Visković, Paško Visković i Ivica Luketina pristupili su školskom natjecanju iz KEMIJE, no nisu postigli potrebne bodove da bi pristupili na županijsko natjecanje. **Rezultat je opravdala Ana Visković:** "Pripremali smo se subotom ujutro u našoj školi s nastavnicom Jadrankom. Redovito smo vježbali, ali nastavnica je početkom drugog polugodišta otišla u mirovinu tako da je došla nova nastavnica Zora Brkić. Upoznali smo se i nastavili redovito vježbati. Pitanja su bila jako teška, a imali smo tri sata za rješavanje. Pošto nismo sve znali, bili smo loše volje. Nije važno pobijediti, nego je važno družiti se i zabaviti se!"

ŠKOLA O KOJOJ (NE) SANJAM

O ŠKOLI S PRVAŠIMA - ŠTO IM SE SVIĐA, A ŠTO NE?

Mirta Čović: Sviđaju mi se crtanje i glazbeni. Ne volim kada moram rano ustajati.

Korina Šarić: Volim likovni zato što znam crtati. Volim vjeronauk zato što znam moliti. Ne volim tjelesni jer se umorim.

Andela Brbić: Sviđa mi se učiteljica jer je dobra.

Branko Čović: Sviđa mi se što učimo slova i brojke. Ne sviđa mi se što nekad nije lijepa marena.

Vana Radić: Volim tjelesni i hrvatski. Ne volim matematiku i likovni.

Berto Vitlić: Sviđaju mi se vjeronauk, njemački, matematika i hrvatski jer puno naučim. Ne volim kada me na odmoru netko tuče zato što me boli.

Antonio Kuran: Sviđa mi se pano jer se sve lijepi za njega i luster jer osvjetljava razred.

Marin Šarić: U školi mi se sviđa televizor. Ne sviđa mi se kanta za smeće.

Karlo Čović: Lijepo je što imamo dvije ploče. Ne sviđa mi se što nam učiteljica ocjenjuje tvrdo „č“ i meko „ć“ i tvrdo „dž“ i meko „đ“.

Marčelina Šarić: U školi mi se sviđaju prijatelji, a ne sviđa mi se hrvatski.

Petar Šarić: Sviđa mi se ormar jer je jedne boje. Ne sviđa mi se ploča kada je prljava.

Milan Lalić: Sviđa mi se u školi kada se ljubav dijeli. Ne volim kad se neki potuku.

Dragana Mijačika: Sviđa mi se vjeronauk jer svašta učimo. Ne sviđa mi se kada netko govori ružne riječi.

Antea Ševelj: U školi mi se sviđa likovni jer crtamo. Ne sviđa mi se kad je škola ujutro.

Iva Čović: Sviđaju mi se sir i salama. Ne volim ići ujutro u školu.

ŽELJA ZA UČENJEM

Nije sramota ne uspjeti nešto naučiti. Ali sramota je ne željeti učiti. (Kineska)

Kakva je osoba koja voli učiti?

- ✓ Ima pozitivan stav prema učenju novih stvari
- ✓ Uporna je i onda kad je učenje teško i izazovno
- ✓ Neovisna je
- ✓ Voli izazove
- ✓ Vjeruje da joj život pruža različite mogućnosti
- ✓ Zna pronaći različite načine kako nešto naučiti
- ✓ Ima podršku drugih za učenje

Mislim da učitelji ne bi trebali biti doslovno prijatelji jer bi im očito sve popuštali i davali bi im dobre ocjene bez razloga.

Filomena Tomaš, 6. r.

POŠTUJU LI UČENICI UČITELJE?

Po meni učenici ne poštuju učitelje jer ne poštuju njihova pravila, stvaraju veliku buku i ometaju nastavu.

Nikola Pašalić, 5. r.

Kako kod sebe poticati želju za učenjem?

- ✓ Upišite se na neki tečaj samo za zabavu
- ✓ Pročitajte knjigu o nečemu što vas je oduvijek zanimalo, ali nikada niste našli vremena
- ✓ Pročitajte nešto što ne morate (nije lektira, nije za ispit)
- ✓ Svaki tjedan otkrijte neki novi dio vašeg grada
- ✓ Odlučite postati ekspert za neko područje. Počnite skupljati materijale i čitati knjige iz tog područja

Mislim da većina učenika poštuje učitelje no ima i onih koji ih baš ne poštuju. Nadam se da će im jednom biti žao zbog toga.

Marina Visković, 8. r.

TREBAJU LI UČITELJI BITI PRIJATELJI UČENICIMA?

Neki učitelji su strogi, dosta im je posla i nemaju vremena za učenike. Neki učenici nemaju s kim porazgovarati ako imaju problema s roditeljima. Svaka škola treba imati psihologinju da joj učenici mogu reći što ih muči. Neki su učitelji dobri i možemo im se obratiti, strpljivi su i rješavaju sve probleme, strpljivo do kraja. Ja mislim da ti učitelji žive život s Isusom. Učiteljice koje mene svaki dan zadivljuju su moja razrednica Mirela Majstrovic i vjeroučiteljica Marina koja svoj posao obavlja s ljubavlju.

Lucija Luketina, 5. r.

Neki poštuju nastavnike, a neki ne. Jedan učenik se odnosi prema nastavnici kao da je on stariji od nje. I to nije u redu. Može doći do poboljšanja tako da nastavnici budu malo stroži, ali da ne budu jako strogi u nekim stvarima.

Andrea Bušelić, 7. r.

Učenici bi mogli malo više poštovati nastavnike. Neki nastavnici ne priznaju učenika kao osobu koja ima svoje mišljenje. Svima nama bi se više svidjelo kad bi nas nastavnici više cijenili jer bi tada i naše poštovanje prešlo na višu razinu.

Ana Đukanović, 8. r.

Ponašanje nekih učenika izmiče kontroli. Prema nastavnicima se ne odnose niti s trunkom poštovanja. Nemaju straha, naime nastavnici se boje nekih učenika. Neki nastavnici ništa ne poduzimaju, navikli su se na to. Poboljšati ponašanje učenika ne može danas nitko čak ni roditelji. To oni sami trebaju učiniti, ali ne žele.

Laura Vodanović, 8. r.

Mislim da učenici poštuju učitelje i da je sve u redu s našom školom za razliku od drugih škola.

Maja Čović, 7. r.

NAŠI PRIJEDLOZI ZA BOLJE ŠKOLSTVO

Bilo bi mi jako drago da imamo školu kao u stranim zemljama u kojoj ima bazen, zabavni park, dvorana... U tim zemljama se ne ocjenjuje i to bih željela. Bilo bi dobro da učitelji dobiju tablete za glavobolju.

Nora Brbić, 5. r.

Svaka škola treba imati dvoranu. U školi treba imati manje predmeta, a više igre nego inače.

Kristijan Milanović, 6. r.

Škola bi trebala biti kao vojska. Nastavnici bi trebali biti malo stroži, ali to im je onemogućeno. Djeca imaju prevelika prava. Kada dobiju tri, oni plaču i govore da će ih roditelji ubiti.

Tomislav Mravičić, 6. r.

Moji prijedlozi:

1. Da nemamo predsate pa da mogu normalno ručati
2. Da naše školske marende budu malo bolje
3. Da svaki sat nije isti nego da se radi nešto drugačije

Anamarija Vitlić, 6. r.

RECEPTI ZA UKUSAN ŠKOLSKI DAN

Potrebno je:

- sunčan dan
- 2 petice iz matematike
- 1 petica iz hrvatskog
- 1 petica iz prirode

Sve izmiješati i unijeti u dnevnik. Kad je gotovo, sve to začiniti s utakmicom ispred škole.

Na putu do kuće kupiti sličice i polizati sladoled.

Marin Šarić, 3. r.

Ne svađaj se i ne ljuti se!

Svakome podari osmijeh i pruži ruku prijateljstva.

Zajedništvo, dobrotu, brigu i ljubav dobro izmiješaj.

Zatim to izlij u osamnaest zdjelica i svakome pruži jednu.

Dobar tek!

Marijan Luketina, 3. r.

Školski dan suncem obasan,
za marendu pizza ko iz vrtića.

Svi želimo izaći van da osjetimo
topao proljetni dan.

Učitelj se slaže da s nama
na igralište izađe.

Balun leti tamo-amo,
svi smo sretni što se samo igramo.

Ovo je najljepši školski dan
proveden van.

Karlo Šarić, 3. r.

KAD SU NAŠI RODITELJI BILI UČENICI...

Osnovnu školu pohađala sam u Makarskoj. Bilo nam je uistinu lijepo, a ponekad i uzbudljivo. Svaki dan smo putovali školskim autobusom. Druženje je bilo nezaboravno. Imali smo nastavu i subotom. Najljepše od svega bilo je druženje uz glazbu i ples subotom poslije podne u predvorju škole. Iz osnovne škole najviše pamtim odlazak na ekskurziju u Zagreb gdje smo proveli pet nezaboravnih dana. Nastavnici su nam bili dobri, a mi kao đaci bili smo pristojni i ispunjavali smo svoje obveze. Imam dojam da smo mi prije bili opušteniji i da nam je škola predstavljala radost i zadovoljstvo.

Marija Milković

Danas kada imam vlastitu djecu koja pohađaju školu, uz njih se često prisjetim svojih školskih dana. Naravno, vremena su drugačija. U naše vrijeme svi smo otprilike imali isto, od odjeće do školskog pribora i prehrane, njegovali smo prijateljstvo i zajedništvo i uzajamno smo se pomagali. Prema učiteljima imali smo veliko strahopoštovanje, a oni su za nesposlud katkad upotrijebili šibu po otvorenom dlanu. Međutim, to se brzo zaboravljalo, obzirom su tada ostali učenici suosjećali s tvojom kaznom. Sve u svemu, rado se prisjetim školskih dana.

Alberto Jeličić

Pamtim igranje s prijateljima na franje, dugo druženje i svoje učitelje: Mariju Spajić, Milorada Garelića i Franku Jurišić. U lijepom sjećanju su mi i razrednici iz srednje škole: Mate i Marija Zelenika.

Ivo Čović

IZ KNJIGE DEŽURNOG UČENIKA

- N. N. šara po kozliču
- osmaši uredno čiste smeće
- N. N. dira zvono i zvoni
- N. N. baca spužvu
- N. N. izaziva dežurnog učenika
- N. N. loptom udrio vrata škole
- N. N. briše po dežurnom listu
- N. N. se smije nastavnicu
- N. N. skida žvake sa rasporeda sati i žvače ih lupaju po stolovima prije nastavnice
- N. N. ulazi pa izlazi kroz prozor
- N. N. ometa slavlje za kraj škole
- N. N. ometa dežurnog, molim pozvati roditelje
- N. N. smeta teti Graci s metlom
- N. N. divlja s „Prantom“ po ciloj školi
- osmašice razbile pitar (slučajno), kupit će drugi
- N. N. spreja učenike sa sprejem „AUST“
- N. N. sprejale školu sa sprejom za zrak
- N. N. dežurni učenik je jako nemiran

Kada su upitali perzijskog filozofa kako je stekao toliko znanje, odgovorio je: Tako što nisam bio suviše ponosan postavljati pitanja kad nešto nisam znao.

IZAZOVI HNOS-A

PROJEKTI U 2. RAZREDU

“PROMETNI DAN”

Učenici drugog razreda upoznavali su se s prometnim sredstvima i načinima prometovanja kroz projektnu nastavu kojom su bili integrirani likovna kultura, hrvatski jezik, priroda i društvo i glazbena kultura. Projekt je obuhvaćao prikupljanje materijala (sličice i tekstovi o prometu, prigodne pjesmice, kazivanja odraslih koji su se koristili pojedinim prometnim sredstvima...). Kako je sve proteklo najbolje ćete vidjeti čitajući komentare naših drugaša nakon provedene nastave:

Danas mi je bio najljepši školski dan jer smo surađivali, pisali, risali i lijepili. Napravili smo četiri plakata: jedan o zrakoplovima, jedan o vlakovima, jedan o autobusima i jedan o brodovima.

Vana Vanessa Rogga

Meni se baš sviđalo kad smo imali ovaj dan! Najdraže mi je bilo kad smo lijepili plakat. U mojoj ekipi bili su: Filip, Petra, Šime i ja. Najljepše je kad se radi skupa! Ja volim raditi sve sa svojim prijateljima. Moj razred je super!

Laura Sušac

Danas je u školi bio prometni dan. Pravili smo pano. U grupi smo bili Filip, Šimun, Laura i ja. Svi su se potrudili. Ja sam pisala, a ostali iz moje grupe su izrezivali vlakove. Vrijeme je brzo prošlo i mi smo se dobro zabavili. Učiteljica je bila VRLO zadovoljna. Svi su se potrudili da sve ispadne dobro. Svi smo bili sretni i svi smo dobili čistu peticu!

Petra Dragičević

Moja je grupa od kolaža radila autobus, rezali smo sličice, lijepili, pisali i rješavali. Bilo je puno truda i nitko nije odustajao. Svi su uporno radili i nisu se umorili. Bili smo vrlo vrijedni!

Ante Dragičević

Danas u školu nismo morali nositi knjige jer smo imali Prometni dan. Svi smo se trudili napraviti što ljepši plakat. U mojoj grupi su bili: Dado, Luka, Ante Šestić i ja. Svi smo nešto radili: Dado i ja smo pisali o putovanju zrakoplovom, ostali su rezali. Svi smo se u grupama slagali i jedni drugima pomagali. Svi smo bili zadovoljni sa radom, i učiteljica isto. Slikali smo se sa svojim radom. Učiteljica nije mogla vjerovati kako je to sve bilo lijepo!

Kristina Dragičević

ZDRAVLJE

Tijekom veljače učenici drugog razreda sudjelovali su u projektu ZDRAVLJE. Proučili su ovu nastavnu temu, porazgovarali i utvrdili što o ovoj važnoj temi znaju, a što ne. Dosjetili su se da bi im u „krpanju rupa u znanju“ mogli najbolje pomoći oni koji o toj temi najviše znaju, a to su zdravstveni radnici. Pripremili smo pitanja na koja smo željeli potražiti odgovore, načinili plakat na koji ćemo naučeno zapisati. Organizirali smo terensku nastavu i to dva puta: prvi put smo posjetili našu stomatološku ordinaciju dok smo drugi put posjetili Dom zdravlja i ljekarnu Makarskoj. Stomatologinja i njena pomoćnica pokazale su učenicima svoju ordinaciju i strpljivo odgovarale na pitanja učenika. Drugaši su poklonili stomatološkoj ordinaciji plakat ZDRAVA PREHRANA ZA ZDRAVE ZUBE koji su sami izradili.

U makarskom Domu zdravlja učenike je ugostila dr. Luca Ivanda. Nakon korisnih savjeta o očuvanju zdravlja, učenici su imali još pitanja na koja je liječnica rado odgovorila. Poklon-plakatom o zdravlju drugaši su ugodno iznenadili liječnicu.

Nakon obilaska brojnih ordinacija u sklopu Doma zdravlja, učenici su posjetili i ljekarnu i saznali važne pojedinosti o lijekovima i njihovoj primjeni u očuvanju zdravlja. Terenska nastava je zaokružena posjetom udruzi SUNCE. Mali štićenici su se upravo pripremali za uskršnju izložbu i poklonili su drugašima svoje li-

jepe uratke, a oni su njima veliki paket slatkiša s porukama prijateljstva. Naučeno smo ponovili i uvježbali kroz kviz koji je pripremila učiteljica koristeći fotografije i pitanja snimljena mikrofonom. Provjera naučenog, koja je uslijedila kao posljednja faza projektne nastave, pokazala je visoki stupanj usvojenosti gradiva iz ovog nastavnog područja i dokazala još jednom da je terenska nastava vrlo kvalitetan način stjecanja znanja. Drugaši se, stoga, raduju novim projektima i novim znanjima koja će usvojiti izvan svoje učionice!

Marlena Bogdanović

RADIONICA IZ FIZIKE

U sklopu nastave fizike učenici 7. razreda sa nastavnikom Antom Budimirom izveli su pokus mjerenja obujma i gustoće različitih predmeta. Na početku su se učenici podijelili u 3 grupe. Svaka grupa je dobila predmet i uzela prikladnu menzuru za svoj predmet. U menzure su ulili vodu i izračunali njezin obujam pomoću skale na menzuri. Sve su podatke zapisivali u bilježnicu. Nakon toga su uzeli predmet i ubacili ga u vodu. Tada se razina vode povećala. Da bi dobili obujam predmeta, učenici su morali oduzeti vrijednosti obujma vode bez predmeta od vrijednosti obujma vode sa predmetom. Za gustoću predmeta, tj. tvari, morali su izmjeriti masu predmeta. Nakon toga su podijelili masu predmeta i obujam predmeta i dobili gustoću toga predmeta. Prema dobivenim vrijednostima učenici su otkrili da se radi o predmetima načinjenima od bakra, željeza i olova.

PROJEKT: DRŽAVE SJEVERNE EUROPE

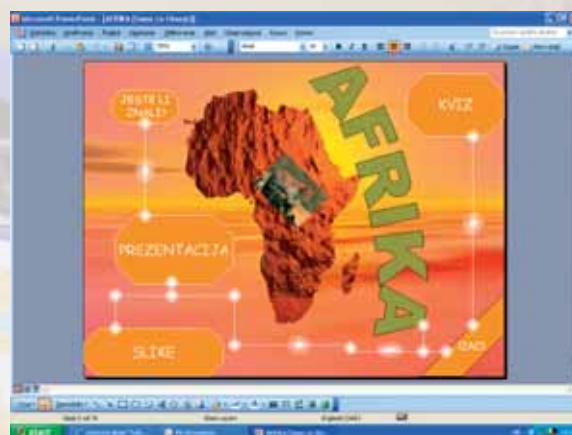
Učenici sedmog razreda su u prosincu 2007. imali nekoliko integriranih sati iz geografije i informatike u sklopu projekta "Izrada prezentacije o državama Sjeverne Europe".

Istraživanjem su uz pomoć udžbenika, interneta i atlasa, pronalazili sadržaje te ih unosili u prezentacije. Prezentaciju su izrađivali korištenjem MS Power Pointa. "Ubacivali" su tekst, slike, animacije i zvuk. Unosili su podatke o položaju, reljefu, klimi, gradovima, novčanicama, proizvodima... pojedinih zemalja. Radili su u parovima, svaki par po jednu državu. Zanimljivo je da su umetali i himne, poneki od njih su se sjetili staviti slike rock pjevača ili nogometnih momčadi, ovisno o sklonostima. Učenici su uživali učeći uz ovu metodu učenja, a učitelj I. Milić i učiteljica R. Josipović su bili vrlo zadovoljni rezultatima rada. Radovi su predstavljeni i roditeljima na roditeljskom sastanku u veljači 2008.

PREZENTACIJA O AFRICI

Prezentaciju o Africi izradili su Tomislav Mravičić i Martina Sablič-Brbić. Za Vrutak su rekli:

„Do ideje smo došli kad smo učili Afriku. Sjetili smo se da bismo mogli napraviti prezentaciju. Sastali smo se popodne kod Tomislava i počeli s radom. Najprije smo s interneta skinuli slike koje će nam trebati. Nakon toga napravili smo cijelu prezentaciju. Umetnuli smo i glazbu. Kad je bila gotova, snimili smo je na CD i pokazali nastavniku. Poslije smo saznali da smo dobili pohvale od roditelja na roditeljskom sastanku.“

PUNOGLAVCI I BODLIKAŠI

S učenicima šestog razreda organiziran je posjet potoku. Istraživali su biljke i životinje koje žive u potoku. Kao predmet promatranja učenici su uzeli nekoliko punoglavaca. Punoglavce smo prebacili u školski akvaterarij. Učenici su svakodnevno mijenjali vodu i dodavali novu hranu. Cilj našeg rada je bio da učenici uoče preobrazbu punoglavca u žabu. U cilju izlovljavanja bodljikaša iz mora organizirana je izvanučionička nastava za učenike sedmog razreda. Učenici su ponijeli mreže za hvatanje, tegle, rukavice. Iz mora smo izvadili ježinca i zvjezdaču, nacrtali ih u bilježnicu, označili bitne djelove i vratili ih u more. Jednog ježinca smo secirali i ponijeli u razred kao ogledni primjer.

Zora Brkić

VESELA ZBIRKA

Kroz mjesec travanj učenici V. razreda imali su dva puta zajednički sat matematike i informatike. Primjenili su svoje znanje pisanja i oblikovanja u Wordu na pisanje zadataka iz nastavne cjeline *Decimalni brojevi*. Učenici su bili podijeljeni u grupe po dvoje te je svaka grupa dobila zadatke matematičkog sadržaja koje su trebali napisati glumeći grafičkog urednika. Radovi svih učenika objedinjeni su u zbirci zadataka pod nazivom *Vesela zbirka zadataka decimalnih brojeva* i služiti će učenicima za pripremu za ispit znanja na satu i samostalnu vježbu za domaći rad.

Sanja Nizić

VEČER FRA ANDRIJE KAČIĆA MIOŠIĆA

Povodom Mjeseca hrvatske knjige učenici osmog razreda imali su zadatak kroz satove razrednog odjela upoznati lik i djelo fra Andrije Kačića Miošića te svoja saznanja pretočiti u kulturni program za učenike, učitelje i roditelje.

Učenici su radom u skupinama pripremali kulturni program koji se sastojao od interpretacije Kačićevih pjesama i njihove aktualizacije kroz domovinski rat, p.p. prezentacije "Kačić kroz povijest" i kviza "Pismarica". Uz osmaše, voditelji ove priredbe i glumci u igrokazu "Zaboravljena lektira" bili su članovi novinarske skupine. Činjenicu "da Kačićeve pjesme odjekuju i danas kroz domovinski rat" učenice osmog razreda su aktualizirale kroz pjesme "Majka" i "Grad heroja".

Majka

Majka Šoljić poslije 2. svjetskog rata, ostala je bez svoja četiri brata.

Ta žena, skromna, čvrsta kao „stina“ i bez svoja četiri draga sina.

Majka je to

sa suzama na licu, s vrećicom u ruci, odlazi kao i sve druge majke u teškoj mucu.

Gledajući nijemo tu ženu s duhom, srce nam se slama tugom.

Majka je preživjela gubitak svoja četiri sina, pomoću Božje ljubavi i snage s visina.

Netaknuta mržnjom prema ubojici djece, sa željom u srcu,

samo jednom

da im na grob cvijet odnese.

Grad heroja

Stalno mislim na one dane,

18. studenog

dan je kad mi srce stane.

Mnogi životi su pali

da bi na slobodno tlo Hrvatske

mi svojom nogom stali.

Slike s Ovčare potresle su cijeli svijet, a sada se dogodio preokret.

Vukovar prekrila je tama,

Majka Hrvatska

ostala je sama.

Ne Kristovo naslanjam se rame,

tako je lakše zaboraviti,

tako je lakše oprostiti

one dane.

U igrokazu "Zaboravljena lektira" baka, "koja zna Kačića napamet", pokušava shvatiti što to njena unuka radi "po cile dane za komputeron" i oraspoločiti je za čitanje knjiga. Unuka ne želi čitati jer sve zna "Google". Baka se čudi "ma kakvi ti je to Gule, a danas nema ni mladića s poštenim imenom..."

Prezentacija, koju su nazočni vidjeli, trebala ih je poučiti o Kačićevom životu i djelu. Za one koji su je pozorno pratili, odgovarati na pitanja iz kviza "Pismarica", nije bio problem.

U kvizu su se natjecali učenici i učitelji, a pobjedu je osigurala Ana Visković koja je, odgovarajući na pitanja, prva otkrila zagonetni Kačićev stih:

*"I da si mi zdravo, Milovane!
Boga moli, ostavi mejdane:
sve je ništa, sve će u prah poći,
grije plači, valja k Bogu doći!"*

O FRA ANDRIJI KAČIĆU SMO NAUČILI

- Fra Andrija Kačić Miošić rodio se u Bristu 1704. g.
- Završivši s uspjehom prvo školovanje u Zaostrogu mladi je Antun 10. ožujka 1720. pod imenom fra Andrija stupio u franjevački red.
- Nakon studija filozofije i teologije, fra Andrija je 22. svibnja 1728. u Šibeniku zaređen za svećenika. Međutim, određen za nastavničku službu u svojoj redovničkoj zajednici, mladomisnik se morao posvetiti daljnjem studiju, pa ga 20. svibnja 1730. starješinstvo postavlja za profesora filozofije, a 1734. za učitelja moralke u Zaostrogu. U međuvremenu je fra Andrija 1731. u Mlecima položio ispit za generalnoga profesora teologije.
- "Starac Milovan", kako je sam sebe nazivao, u samostanu se u Zaostrogu školovao, stupio

u franjevački red, stvorio sva svoja književna djela, umro i pokopan.

- Kačićeva knjiga "Razgovor ugodni" doživjela je više od 70 izdanja, izuzetno prihvaćena u hrvatskom narodu te je sam Kačić posebno zaslužan za očuvanje hrvatskog jezika na ovim prostorima.
- Kačić je iza sebe ostavio četiri tiskane knjige, od kojih je prva pisana latinskim jezikom („Elementa peripathetica, 1752."), a ostale tri na hrvatskom jeziku za puk („Razgovor ugodni naroda slovinskoga“, 1756.; „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“, 1759.; „Korabljica“, 1760.)
- Slavni pjesnik pokopan je na ulazu u samostansku crkvu u Zaostrogu i to u jedan od dvanaest pretinaca velike grobnice – bez oznake u kojemu. Na ulazu u grobnicu 1890. postavljena je mramorna ploča s natpisom u stihovima fra Gabre Puratića (1905.) koji glase:

POKOJ TEBI STARČE MILOVANE KOJI RODU „PISMARICU“ DADE. S „KORABLIJICOM“ DA MU VIDA JADE DOK MU ZORA BOLJEG DANA SVANE. HLADNU PLOČU ŠTO TI KOSTI SKRIVA HARAN NAROD POBOŽNO CIĚLIV

PROJEKT „STOPAMA APOSTOLA“

Vjeroučenici petog razreda su kroz tri tjedna radili na projektu „Stopama apostola“. Svaki vjeroučenik imao je zadatak upoznati život samo jednog apostola te o istom napraviti prezentaciju. Poseban zadatak ovog projekta bio je što je svaki vjeroučenik trebao kroz Veliki tjedan „ići stopama“ apostola kojega je izabrao.

Lucije Luketina „hodala je stopama“ apostola Bartolomeja: *„Na Uskrs se sjećam kako je Isus pobijedio smrt. Ukazao se i meni. Jesam li povjerovao? Naravno da jesam zato jer nam je Isus govorio da će treći dan nakon smrti uskrsnuti od mrtvih! Umro je za sve nas i uskrsnućem pobijedio smrt i tako nama osigurao vječni život! Bio je s nama 40 dana, a onda je uzašao svome Ocu. Ostao je nazočan na misi pod prilikama kruha i vina. Otišao sam ga potražiti na misi. Poseban susret bio je na Veliki četvrtak i na Veliki petak. Uskrsna misa bila je nešto posebno. Prije mise vidio sam djecu kako glume u igrokazu „Sunčana strana prozora“. Svidjelo mi se kako su na kraju shvatili da nam Bog dolazi u svakom čovjeku. Treba samo otvoriti prozor svoga srca. Bilo je predivno!“*

ŽIVOT POD POVEĆALOM

ŠEST „TEŠKIH PITANJA“ za učitelje Pašku Šarića, Michelle Čović, Renatu Josipović i Ankicu Stremčki, psihologinju Zrinku Mužinić-Bikić i učenike: Josipa Mravičića, Luciju Šestić, Joška Vukovića i Anđelu Šimić

Što ljudi govore da ti dobro ide?

Ankica: Kuhanje.

Paško: Rad u poljoprivedi i rad s djecom.

Renata: Animacija djece i strpljivost u radu s njima.

Zrinka: Govore da mi dobro ide u životu

Michelle: Pravljenje kolača i slušanje tuđih problema.

Joško: Nogomet.

Josip: Skidanje glazbe s interneta.

Lucija: Crtanje.

Anđela: Govore da mi dobro ide život.

Kada bi mogao (-la) upisati tri predmeta na bilo kojem fakultetu, što bi upisao (-la)?

Ankica: Kanonsko pravo, moralku i talijanski jezik.

Paško: Tehnički, informatiku i fiziku.

Renata: Informatiku, matematiku i tehnički.

Zrinka: Jezik gluhoonijemih, talijanski jezik i umjetnost.

Michelle: Sva tri predmeta iz područja medicine.

Joško: Glazbeni, biologiju i geografiju.

Josip: Glazbeni, informatiku i matematiku.

Lucija: Engleski, informatiku i pedagogiju.

Anđela: Matematika, geografija, engleski.

Postoji li neki problem na kojem bi sa zadovoljstvom radio (-la) uz puno radno vrijeme i plaću?

Ankica: Rad s djecom koja imaju poteškoće u učenju i ponašanju.

Paško: Kako očuvati okoliš?

Renata: Kako naučiti učenika da zavoli školu?

Zrinka: Problem mita i korupcije, ali samo ako nađem dobru vezu i dobro mi plate.

Michelle: Odnos roditelja i učitelja.

Joško: Kako pobijediti rak?

Josip: Kako mi kao mali narod možemo postati poznati u svijetu?

Lucija: Kako naučiti matematiku?

Anđela: Problem siromaštva u svijetu.

Kad bi od tebe tražili da napraviš TV emisiju o nečemu što te zanima, o čemu bi bila emisija?

Ankica: O životu poslije smrti. U goste bih pozvala svećenika.

Paško: Bila bi to emisija „Planine i mora“. U goste bih pozvao Stipu Božića.

Renata: Emisija bi se zvala „Kako napraviti film?“

Zrinka: „Put oko svijeta za 365 dana“. U goste bih pozvala supruga. Tema bi bila *Običaji mladih u svijetu*. Budite dobri, možda povedem još nekoga.

Michelle: O kuhanju. Pozvala bih učitelje naše škole. Fani za dekoraciju, Marlenu za kolače, a Pašku za spremanje ribe.

Joško: O hard rock glazbi. Pozvao bih slavne gitariste.

Josip: Emisija bi se zvala „Ne radite to kod kuće“. Pozvao bih ekipu iz razreda.

Lucija: O biljkama. Pozvala bih znanstvenike.

Andela: Ne znam.

Da možeš odabrati bilo koju osobu na svijetu (živu ili mrtvu) da ti sada dođe, tko bi to bio i što bi ga pitao (-la)?

Ankica: Adolf Hitler. Pitala bih ga zašto je uništio svijet?

Paško: Jim Morrison. „Zbog čega je izabrao smrt umjesto života?“

Renata: Nikola Tesla. „Kako je došao do novih spoznaja?“

Zrinka: Sigmunda Freuda. Pitala bih ga kako sada gleda na svoje postavke i što misli gdje je pogriješio.

Michelle: Danijelu Trbović. Zašto je tako britkog jezika?

Joško: Moj šukundjed. Pitao bih ga kako je na nebu?

Josip: Curt Cobain. Je li se sam ubio ili ga je žena ubila?

Lucija: Nikoga.

Andela: Pozvala bih pokojnog djeda i upitala bih ga zašto nas je napustio tako rano kad je bio predobar čovjek.

Kojoj se osobi zbog njenog načina života najviše diviš? Zašto?

Ankica: Ivanu Pavlu II. jer je znao ujediniti ljude.

Paško: Ivanu Pavlu II. Imao je jednostavnost u pristupu ljudima i problemima.

Renata: Ganhiju, Mandeli,... Svima koji su se za pozitivna uvjerenja bili spremni žrtvovati i doprinijeti dobrobiti čovječanstva.

Zrinka: Papi Ivanu Pavlu II. Zašto? Zbog svega.

Michelle: Slavenu Biliću. Kako sve stigne?

Joško: Billu Gatesu. Zbog toga što ima puno novca i daje siromasima.

Josip: Rodneyu Mullenu. Odlično vozi skejt i zbog trikova.

Lucija: Loriani Šestić jer zna lijepo pjevati.

Andela: Upravo se divim svom djedu. Bio je velik čovjek. Toliko je boli i patnje pretrpio da je kažnjen smrću, a to nije zaslužio.

ŠTO BISTE UČINILI DA DOBIJETE 1 000 000 \$?

Gracija Tomaš, kuharica: Pola bi dala u dobrotvorne svrhe za djecu bez roditelja, a s ostalom polovicom osigurala bi budućnost svojoj djeci.

Matilda Dragičević, spremačica: Za svoju djecu, u dorotvorne svrhe što uključuje školsku dvoranu i potrebnu opremu za školu.

Kobna velikodušnost

Zvali su iz kladionice Readers Digesta. Nazvali su obitelj Smith da ih obavijeste da je Robert Smith osvojio milijun dolara. Njegova supruga Delores bila je izvan sebe. Svi će se snovi ostvariti! Ali, u tom trenutku se sjetila da se njen suprug oporavlja od jakog srčanog udara, i da su ga liječnici upozorili da se ne smije uzrujavati, niti uzbuđivati. Delores se uplašila da bi opet mogao dobiti srčani udar i umrijeti ako mu kaže da je dobio toliki novac. Odlučila je nazvati svećenika i zatražiti savjet jer je on imao iskustva u priopćavanju negodnih vijesti ljudima. Svećenik je obećao da će doći i pomoći joj. Za otprilike sat vremena Robert se vratio iz šetnje. Svećenik ga je upitao: - Robert, imam problem i trebao bih tvoj savjet.

- Ako mogu, rado ću Vam pomoći, rekao je Robert. Svećenik je nastavio: - Radi se o jednom teoretskom pitanju vezanom za vođenje poslova. Što bi ti učinio kad bi odjednom otkrio da si dobio milijun dolara? Što bi učinio s tolikim novcem?

- Jednostavno je, odgovorio je Robert, najprije bih pola dao Crkvi.

Nato je svećenik doživio srčani udar.

Diana Mijačika, spremačica: Nisam nikada o tome razmišljala pa mi be moglo prikinit srce od toliko puno šoldi. Ako me ne bi prikinito, sigurno bi svakome u obitelji ostvarila po koju želju. Napravila bi jednu ditu, naravno sa obitelji, a ostatak šoldi dala bi zakladi „Ana Rukavina“.

Fani Mravičić, učiteljica: Dio bih potrošila za svoju obitelj, a dio u dobrotvorne svrhe za djecu bez roditelja.

Zora Brkić, učiteljica biologije i kemije: Velik dio novca dala bih za dječji vrtić i u dobrotvorne svrhe.

Mirela Majstrovčić, učiteljica engleskog jezika:

U potpunosti se slažem s Phil Bosmansom koji smatra da se novcem može nagomilati izvanjsko bogatstvo, ali ono ne može ozdraviti nutarnju prazninu ni stišati veliku čežnju. Na sreću, sreću ne možemo kupiti. Novac je potreban za život dostojan čovjeka. Milijun dolara bi mi moglo pomoći da ostvarim svoju najveću želju – usrećivati ljude. Sreća koja meni nedostaje, jest sreća drugih ljudi koji me okružuju. Naravno, mogla bih se u svoje slobodno vrijeme više posvetiti životinjama i prirodi, primjerice, osnovati vlastitu farmu konja.

Sanja Nizić, učiteljica matematike: Budući se zdravlje ne može kupiti, a nemam materijalnih stvari za kojima čeznem, novac bih potrošila na putovanja svijetom. Materijalno može u trenu nestati, a doživljaji koji ostanu nakon putovanja su neuništivi.

Svijetlana Dragičević, računovođa: Puno puta sam razmišljala što bih radila da dobijem veliki novčani iznos. Tada sreći i veselju ne bi bilo kraja. Riješila bih finansijsku situaciju. Svojim najmilijima bih ispunila njihove najveće želje. Dio bih darovala u humanitarne svrhe. Ispunila bih mnoge svoje neostvarene snove.

Ali... Razmišljam i o tome da bi to bila kratkotrajna sreća jer novac se brzo potroši. Iako bih lagodnije živjela, ne bi mi to donijelo zadovoljstvo. Bojim se da bi mi se, nakon toliko ushićenja, dogodilo nešto loše. I zato "nije u šoldima sve".

Ivan Čobrnčić, 7. r.: Kupio bih gitaru, bubnjeve, bas i sva glazbena pomagala, skejt i park s velikom kućom. Putovao bih po svijetu s bendom. Dio bih oročio na banci.

Roko Šarić, 7. r.: Dosta bih uložio u glazbene instrumente. Kupio bih Slavenu električnu gitaru, išao bih na koncerte...

Domagoj Čović, 7. r.: Kupio bih zemljište da imam što nekome ostaviti, automobil, sve igrice koje postoje, novi mobitel i dao bih siromašnima.

PITALI SMO PRVAŠE: ODRASLI SU SRETNI KADA... A JA?

... se vole i imaju djecu. To je baš lijepo, a samo neki ljudi imaju djecu.

Ja sam najsretnija kad mi je rođendan i kad je ljeto. **Kate Pašalić**

Moji roditelji su uvijek sretni. Zašto? Zato jer imaju novaca i dobri su.

Sretan sam kada igram nogomet. **Ante Šimić**

... ih netko voli.

Najsretnija sam bila za svoj rođendan. **Gloria Bušelić**

Moja mama i tata su uvijek sretni.

Ja sam bila najsretnija kad sam išla u Slovačku i kad je moja baka došla u ovu našu Hrvatsku. **Sofia Mravičić**

... imaju novaca.

Bila sam sretna kad sam se vozila na motoru u školu. **Nina Maras**

... se vole.

Ja sam najsretniji kad se molim Bogu. Sretan sam što sam bogat. **Noa Tomić**

... ih djeca grle.

Sretan sam kad su prijatelji kod mene. **Vladimir Visković**

... su im djeca dobro.

Sretna sam kada se mogu igrati s prijateljicama i gledati crtiće.

Lana Mravičić

... ih djeca vole.

Sretna sam kada sam u crkvi i kad se molim, kada sam bila prvi dan u školi. **Luce Šimić**

... ih djeca slušaju.

Kad sam bila prvi dan u školi. Kad je ljeto. **Mia Ševelj**

... su im djeca dobra.

Ja sam sretan kad mi je mama dobra. Ja sam sretan kad mi je tata dobar. Ja sam sretan kad mi je brat dobar. **Mislav Mravičić**

... imaju 60 apartmana i kada imaju Yamahu.

Bio sam sretan kad sam bio na Osejavi, Plitvicama i u Sloveniji. **Ivan Šarić**

... ih ništa ne boli.

Najsretniji sam kada idem na snijeg i kada je ljeto. **Bepo Mravičić**

Što je tvoja sreća?

Na igralištu se čuo smijeh djece. Mladić koji je prolazio, upita svoga učitelja: „Reci mi, molim te, kako to da svi ljudi žele biti sretni, a ipak to ne uspiju?“ Učitelj pokaže na zaigranu djecu: „Ja mislim da su ova djeca na igralištu sretna.“ „Kako i ne bi bila“, odgovori mladić, „igraju se“. Potom nastavi: „Što je sa srećom odraslih?“ Učitelj odgovori: „Kao i sa srećom djece.“ Dok je to govorio, uzme iz džepa nekoliko novčića i baci ih među djecu. Odjednom nestade osmijeha na njihovim licima i svi se slete da bi ugrabili bačene novčiće. Otimali su se za njih. Umjesto smijeha i igre nastala je galama.

„Dakle, što je omelo njihovu sreću?“ upita učitelj.

„Svađa“, odgovori mladić.

„A što ih je dovelo do svađe?“ nastavi učitelj.

„Pohlepa“, reče mladić.

„Dobio si odgovor na svoje pitanje“, reče učitelj udaljujući se od igrališta.

(Prema kineskoj pripovijetci)

Sretna sam kada dobijem pet iz nekog predmeta. Kada je netko koga volim sretan i ja sam sretna. Sretna sam i kada mi mama sa smiješkom ode s informacija, to je najveća sreća.

Diana Lekaj, 7. r.

S ČETVRTAŠIMA O ŽIVOTU, DOBROTI, PATNJI...

ŠTO JE CILJ TVOGA ŽIVOTA?

„Znam li još da sam stvoren za radost?“

Antonela: Cilj mi je postati gimnastičarka ili pjevačica jer je to lijepo i zabavno.

Marija: Cilj mog života je biti dobra u duši i marljiva u svom životu.

Vicenca: Želim biti uspješna i imati djecu s mužem stvorenim za mene.

Marija – Mia: Želim postati gimnastičarka ili glumica zato što mogu imati svoj posao i učiti druge.

Vana: Cilj mi je uspješno završiti školu, imati djecu i obitelj i da ja i moja obitelj budemo zdravi. To bih htjela jer je zdravije najveće blago na svijetu.

LJUDI KOJIMA SE DIVIM?

„Dobar je čovjek zvijezda za one koji ne nalaze svjetla“

Nikola Gu.: To su moji roditelji koji su dobri i nikada me neće napustiti.

Ivan: Divim se Luki Viskoviću zato što je dobar.

Nino: To je Ivan Čobrnčić. Zato što želim svirati gitaru kao on i voziti skejt kao on.

Antonio: Postoji jedan sportaš Stipe Drviš jer je stariji, zgodniji i veći od mene.

Tina: U mom životu ima ljudi kojima se divim, a to su moji roditelji. Zato što su dobri, brižni. Brinu se za mene i braću. Kad nam se nešto dogodi, naprave odmah nešto. To bi trebali svi roditelji.

MOŽE LI PATNJA ČOVJEKA UČINITI BOLJIM?

„Pravu ljubav posjeduješ tek onda kad ti patnja drugoga pričinja bol“

Antonela: Patnja ne može čovjeka učiniti boljim. Ako je netko u kolicima, on želi biti kao ostali ljudi i tada pati.

Luka: Ljudi iz patnje mogu izvući važnu lekciju i postati bolji.

Leonarda: Patnja može čovjeka učiniti boljim. Zato što, ako zna da ne može hodati, može svoju unučad učiniti boljom, a unučad može drugog čovjeka učiniti boljim.

Katarina: Kad čovjek pati, može se popraviti jer tada može shvatiti da mu je to zadnja prilika za spasenje.

RAST U DOBI I MUDROSTI

O PUBERTETU SA ŠKOLSKOM LIJEČNICOM LUCOM IVANDOM

Je li se dobna granica ulaska u pubertet pomakla?

IVANDA: Postoje vrlo velike individualne razlike u vremenu početka puberteta i trajanju. U prosjeku se smatra da pubertet kod djevojčica počinje između 11. i 12. godine, a kod dječaka između 12. i 14. godine. Dobna granica se pomiče prema nižoj dobi. Ako se pubertetske promjene primijete prije 8,5 godina radi se o preranom pubertetu i potrebna je endokrinološka obrada.

Kako se pubertet odražava na ponašanje kod djevojčica i dječaka?

IVANDA: Kod jednih i drugih javlja se čuvstvena nestabilnost. Često do tada mirno i staloženo dijete počinje reagirati impluzivno, katkad čak i agresivno. Poslušno dijete pretvara se u neposlušno, uredno u neuredno i obrnuto. Dolazi do iznenadne promjene raspoloženja, do osjetljivosti na kritike, javlja se pobuna na autoritete. Neki put se povlače u sebe, pokazuju nezainteresiranost i pasivnost ili izlaz traže u različitim bolestima (npr. glavobolja, probadanje srca, vrtoglavica...) kako bi skrenuli pozornost na sebe.

U kakvom su odnosu fizičko i duhovno sazrijevanje u pubertetu?

IVANDA: U ovom turbulentnom razdoblju života dolazi do fizičkog i psihičkog, tj. duhovnog rasta i sazrijevanja. Fiziološke, biološke i psihološke promjene ne moraju se odvijati usporedno, niti jednako brzo. Tako često vidimo mladu osobu tipa „izvana čovjek, unutra dijete“ što roditelje i nastavnike može dovesti do pogrešnog zaključka da im je psihička zrelost u skladu s izgledom. No mlada osoba fizički zrela ima puno poteškoća pri suočavanju s problemima i rješavanju zahtjeva kojima još nije psihički dorasla i to bi odrasli trebali razumjeti.

Održali ste mnoga predavanja u školi. Što Vas učenici često pitaju? Jeste li iznenađeni njihovim pitanjima?

IVANDA: Učenici postavljaju vrlo zanimljiva pitanja vezana uz početak puberteta, vrijeme trajanja i sve promjene koje se događaju npr. zašto tako naglo rastem? Zašto mi se javljaju prištići? Zašto sam tako promjenjivog raspoloženja? i sl. i niz drugih pitanja koja me ponekad i iznenade.

Kako se roditelji i učitelji trebaju postaviti kod „buntovnog“ ponašanja učenika u pubertetu?

IVANDA: Roditelji i učitelji se katkad ne snalaze najbolje u toj situaciji. Iznenađeni su procesom mijenjanja djeteta u odraslu osobu. Ne prepoznajući više svoje dijete, roditelji postaju nesigurni. Potrebna je neophodna suradnja roditelja i učitelja u kojoj i jedni i drugi trebaju pokazati inetres, pažnju i brigu i ne oglušiti se na poruke koje im dijete kroz oblike neprimjerenog ponašanja šalje. Najbitnije je otvoriti nove putove kvalitetne komunikacije između roditelja, djece i učitelja u čemu im može pomoći pravovremeno savjetovanje sa stručnom službom škole, vjeroučiteljem, svećenikom ili liječnikom.

Što djevojčicama i dječacima najviše smeta u razdoblju puberteta? Što im savjetujete?

IVANDA: Najviše im smeta ako kasne u rastu i razvoju za svojim vršnjacima. Tada im savjetujem da budu strpljivi jer, kao što je već rečeno, svi ne ulazimo u isto vrijeme u pubertet, ali ukoliko se to ne dogodi do 16 godine, potrebno se obratiti liječniku. Također ih smeta ako nisu dobro prihvaćeni u grupi svojih vršnjaka što je u ovoj dobi najvažnije te ako dožive poniženje od učitelja ili se osjećaju zapostavljenima od roditelja u smislu da za njih nemaju vremena i razumijevanja. I za rješavanje ovog problema potrebna je suradnja o kojoj sam govorila.

TREBAJU LI RODITELJI BITI PRIJATELJI SVOJOJ DJECI? TREBAJU LI IM DAVATI DŽEPARAC?

Josip Milković, 8. r.: Roditelji ne mogu biti prijatelji svojoj djeci jer ne shvaćaju neke stvari kod djece. Džeparac se podrazumijeva jer djeca moraju imati novac „uza se“.

Antonio Mravičić, 8. r.: Trebaju biti prijatelji, ali ja to ne mogu obrazložiti. Mislim da ne trebaju davati džeparac, ali neka daju ako hoće.

Filomena Tomaš, 6. r.: Na neki način da, a na neki ne jer neke stvari koje nas zanimaju njih ne zanimaju i tu se ne možemo naći. Također im ne možemo povjeriti neke tajne, ali oni su nam najveća potpora u životu i guraju nas naprijed. Što se tiče džeparca potreban je, ali ne previše jer to djeca potroše prebrzo.

Mate Šimić, 8. r.:

Možda mogu. Džeparac? Pa normalno, kako će bez džeparca popiti piće?

Jure Šarić, 8. r.:

Roditelji ne mogu biti prijatelji iz jednostavnog razloga što su roditelji. Džeparac je obvezan.

Petar Čović, 5. r.: Mislim da mogu. Tebi su roditelji dali ljubav i ti je njima daješ. To je taj način prijateljstva.

Diana Lekaj, 7. r.: Zavisi od situacije jer ima situacija kada roditelj ne može biti roditelj nego samo prijatelj.

Josipa Šimić, 5. r.: Ne zato što su oni roditelji i puno toga ne mogu shvatiti. Zašto bi nam uopće bili prijatelji, roditelji su nam? Džeparac? Pa normalno! Kako bismo inače sebi nešto kupovali?

Domina Tomaš, 6. r.: Da, ako i dijete i roditelj žele prijateljstvo. Što se tiče džeparca, ja sam dijete pa je normalno da će mi odgovor biti – da!

Antonija Šimić, 8. r.: Ne mogu jer roditelji su tu da nas izvedu na pravi put, da nam brane, da nam dopuštaju pogreške, da nas uvijek vole, da nas viču kad kasnimo s izlascima, da se brinu za nas, da nam daju novac. A to sve prijatelji ne mogu.

Nikša Mijačika, 5. r.: Roditelji moraju znati gdje im djeca izlaze. Za nepotrebne stvari ne smiju davati džeparac. Trebaju ih poštivati i kad im djeca nešto ružno naprave, ne treba ih tući nego im lijepo objasniti. Djeca trebaju saslušati roditeljske savjete i poštivati ih koliko mogu.

Odrasli, poslušajte katkad i nas djecu!

Djeca često misle da njihovi roditelji ili učitelji znaju odgovore na sva pitanja, ali onda se tu mora naći netko tko će razbiti tu iluziju. Djeca su onda vrlo razočarana i njihovi se roditelji pretvaraju iz pametnih ljudi, koji ih uvijek mogu utješiti, u sasvim obične, svakodnevnne ljude.

Roditelji također vrlo često misle da oni znaju bolje i više od njihove djece, ali kada ih stignu godine, moraju se pomiriti sa činjenicom da su njihova mala djeca sada odrasla i da će oni sami ubrzo postati roditelji. Zato molim sve roditelje prije nego što bude prekasno: – Poslušajte naš glas. Poslušajte i nas djecu jer mi znamo puno više nego što vi mislite.

Anamarija Vitlić, 6. r.

Pravi sin

Došle na bunar tri žene. U razgovoru su hvalile svoje sinove. Slušao to starac. Prva žena pohvali svoga sina: „Moj sin je tako spretan da su svi drugi iza njega.“ Druga reče: „Moj sin pjeva kao slavuj! Nitko nema tako lijep glas kao on.“ Treća majka je šutjela. Upitaše je: „Zašto ti ne pohvališ svoga sina?“ Ona odvrati: „Moj sin je običan dječak i nema ništa posebno da bih ga hvalila.“

Žene se uputiše kući. Starac je išao za njima. Posude s vodom bile su teške pa su zastale odmoriti se. Ususret im dođu tri mladića. Prvi se postavi na ruke i počne se prebacivati. Drugi počne zanosno pjevati. Treći mladić dotrča svojoj majci, uzme joj posude s vodom i odnese ih kući. Upitaju tada žene starca: „Što ti misliš o našim sinovima?“ Starac začuđeno upita: „Gdje su vaši sinovi? Ja vidim samo jednoga sina!“

(Prema I. Sirovec)

MALO DOBROTE

„Veliku ljubav obično pokazuju oni koji redovito čine mala dobra djela“ (Nepoznati autor)

S NIVES MUŠE O UDRUZI ZDENAC

VRUTAK: Kratko nam predstavi Udrugu Zdenac?

Nives: U Splitu je 2003. na inicijativu sestre Ljilje Lončar osnovana Udruga Zdenac da bi zaživio Pokret Misionara Milosrđa – pokret koji okuplja, priprema i šalje laike u misijski rad u zemlje Trećeg svijeta. Aktivnost Zdenca od samog početka je usmjerena na pomoć najpotrebnijima u bilo kojem smislu, na promicanje života po mjeri čovjeka. U Zdencu se okupljaju volonteri i budući misionari i ostvaruju svoje misijsko poslanje kako u domovini tako i u dalekim zemljama gdje postoje ljudi potrebni naše ljubavi i pomoći. Više o Zdencu možete pronaći na našoj stranici www.zdenac.org. Pozivamo vas da se uključite u naš rad.

VRUTAK: Koliko članova ima Zdenac?

Nives: U Zdencu je 7 članova, suradnika misije Zdenac i kumova oko sedam stotina. Suradnici i kumovi su pojedinci, obitelji, tvrtke, molitvene zajednice, osnovne i srednje škole, župe i župnici, bendovi i klape.

VRUTAK: Na koji način se može podupirati rad Udruge?

Nives: Materijalnom i duhovnom podrškom i osobnim radom. “Dva kruha mjesečno”! Odvajati mjesečno 10 kuna za misije čini se malo ali od ovakvih priloga omogućuje se jednom misionaru laiku odlazak u misije! Može se uplaćivati 10 kn mjesečno, dva puta godišnje po 60 kn ili jednom godišnje 120 kn. Suradnici misije Zdenac običavaju moliti Zlatnu kronicu za misionare. Možete se uključiti u misijske radionice. Sa svojim prijateljicama i prijateljima formirajte male grupice koje bi izrađivale predmete čijom bi se prodajom ostvarivao prihod za misije.

VRUTAK: Što je to “Zdenac znanja”?

Nives: Pomažemo djeci Trećeg svijeta u školovanju. Ovdje im pronalazimo kumove koji uplate jednogodišnje školovanje 900 kn, a naši misionari na terenu kumu pošalju sliku djeteta sa osnovnim podacima o djetetu. Taj projekt zovemo “Zdenac znanja”.

Materijalno pomažemo i desetero samohranih majki, dio novca je od vanjskih suradnika, a dio od prodaje suvenira i krunica koje izradimo u misijskim radionicama i predmeta koje nam pošalju naši misionari. Brinemo se i za starije osobe koji nemaju nikoga od obitelji i nisu u domovima.

VRUTAK: Koliko su vjeroučenici uključeni u rad?

Nives: Vjeroučenici su uključeni u Zdenac preko kumstava. 15 škola ima svoje kumče i brinu o njemu, neke škole imaju dva pa i tri kumčeta. Vjeroučenici iz Kaštel Sućurca svaki mjesec kupe po kunu i novac odlazi za opremu škole u Palo Qemadu, Ekvador.

JAVLJANJE IZ MISIJA ZA UČENIKE OŠ „TUČEPI“

Drina Čavar iz Zagreba, članica Udruge Zdenac, dipl. ing. matematike i teolog s 10-godišnjim radnim iskustvom u Privrednoj banci Zagreb, nakon završenih priprema u Udrugi Zdenac u Splitu, koje su uključivale volontiranje, humanitarni rad, učenje jezika i mnoštvo drugih korisnih aktivnosti, odlazi kao laik misionar u Quito, glavni grad Ekvadora.

VRUTAK: Gdje se nalaziš?

Drina: Ja se nalazim u Južnoj Americi, država Ekvador, u malom selu Oyacoto, na 2500 m visine u Andama, na sjeveru glavnog grada Quita – do kojega se zrakoplovom iz Europe leti preko 14 sati. Ovaj dio neki nazivaju i središtem svijeta jer ovuda prolazi i ekvatorska linija. Vremenska razlika je 6 sati zimi, odnosno ljeti, sad kad su pomaknute kazaljke na ljetno vrijeme 7 sati. Ovdje provodim vrijeme u jednoj školi, možda sličnoj onoj u koju vi idete, ali istodobno i potpuno različitoj! U Ekvadoru mi je doista lijepo, priroda je prekrasna, ljudi su ljubazni i radosni i sve je nekako posebno intenzivno – od sunčevog sjaja, koji je ovdje toliko direktan i okomit, do snažnih pljuskova, koji u nekim dijelovima Ekvadora izazivaju ogromne poplave. Planinsko područje Anda puno je raznih vulkana koji često znaju eruptirati i ovdje kao da ništa ne miruje, ništa nije umjereno – sve je snažno, intenzivno i temperamentno – i priroda i ljudi!

VRUTAK: Što te potaklo na misionarski rad?

Drina: Na ovakve životne poteze može potaknuti samo Duh Sveti koji “puše gdje hoće i djeluje kada hoće...” Tako je i mene našao i zahvatio na mom radnom mjestu u Zagrebu, u uredu Privredne banke Zagreb gdje sam radila kao interni revizor za informatiku.

VRUTAK: Možeš li kratko opisati jedan svoj dan?

Drina: Na zvuk starinskog zvona, oko 5 sati ujutro, sve časne sestre se lagano bude i odlaze u malu kapelu kako bi pred svetohraništem započele svoj dan. Oko 7 sati u smjenama odlazimo našim kamiončićem po siromašnu djecu. Istodobno cure iz našeg “kolegija” – srednje stručne škole, pješice same stižu pred svoju školu i disciplinirano se formiraju u vrstu od nekoliko redova, pomolivši se zajedno sa sestrama prije prvog školskog sata koji počinje već u 7:15 sati. Kada stignu sva djeca, i oni se najprije formiraju pa se sa sestrama pomole, otpjevaju kakvu pjesmicu, nauče koji je dan i datum toga dana i onda krenu prema svojim učionicama. Ja naizmjenično imam sate engleskog i s malom djecom i s velikim curama. U 16 sati odlazim našim curama iz internata pomoći oko domaćih zadaća, matematike, engleskog, malo raditi s njima na računalima. U 18 sati je zajednička molitva, večera i poslije malo rekreacije, a zatim oproštaj s Presvetim u kapeli te odlazak na počinak.

VRUTAK: U kakvim uvjetima žive djeca?

Drina: Ovo je zapušten i siromašan kraj i prije dolaska sestara prije nekoliko godina, nitko se nije brinuo za ovo siromašno indijansko stanovništvo. Bili su skoro odsječeni od svijeta. Prvi lokalni autobus počeo je ovuda voziti tek prije par mjeseci. U obiteljima uglavnom ima više djece koji žive u malim kućicama s jednom prostorijom i zemljanim podom. Roditelji su najčešće nepismeni, a dosta njih ima i problema s alkoholom. Majke su uglavnom kod kuće, a očevi rade na poljima, kao zidari, ili druge teške poslove, ako ih uopće imaju.

Djeca su zapuštena i često gladna. Zato im puno znače dva obroka dnevno koja dobivaju u našoj školi i sve vrijeme i pozornost koju im posvećujemo pomažući im steći temeljni odgoj i obrazovanje. Ovdje su djeca prepuštena sama sebi, odnosno, hvala Bogu, i sestrama koje im svojim radom, pažnjom i ljubavlju ipak omogućuju normalniji, sretniji i kvalitetniji život.

Priredila: Marina Šimić

Svijet se ne može promijeniti silom, nego s malo više srca.
(P. Bosmans)

I MI ČINIMO DOBRO

U prvom polugodištu drugog razreda dvoje se naših učenika jako ozlijedilo. Najprije je Marina zaradila nezgodan prijelom ruke i dugo nije bila na nastavi. Bilo nam je žao Marine pa smo joj na jednom satu razrednika izradili "KNJIGU OZDRAVLJENJA" u kojoj je svatko izradio po jedan list sa crtežima i toplim željama za što skorijim oporavkom. Upalilo je! Želje su nam se ostvarile. Marina nam se iza toga brzo vratila! Poslije toga je naš novi učenik Željko pao na glavu i završio sa frakturom lubanje! Dugo se nije smio ni maknuti iz kuće pa smo mu svi otišli u posjet i za poklon donijeli "KNJIGU OZDRAVLJENJA". I ovog puta učinak čarobne KNJIGE bio je isti – Željko nam se ubrzo vratio! Nije da ne volimo izrađivati poklone za naše drage prijatelje, ali se zaista nadamo da to više nećemo morati raditi jer će svi biti zdravi i veseli kao što su nam povjerali naši mali „bolesnici“, a mi svima vama dajemo na znanje: U ŠKOLI JE IPAK NAJLJEPŠE!!!

Marlena Bogdanović

PITALI SMO NAŠE UČENIKE: Isplati li se biti dobar?

- ⊗ Isplati! U nebu će ti Bog vratiti sve što si činio na zemlji.
- ⊗ Naravno jer te onda svi vole.
- ⊗ Ne znam baš. Kako kad. Kada treba pomoći sirotinji i bespomoćnima onda da, ali s ostalima ne znam baš. Teško je kada nekome pomogneš, a on ti okrene leđa. Treba znati kad treba biti dobar.
- ⊗ Mislim da se isplati, ali mi nije jasno kako zločesti ljudi uvijek izvuku deblji kraj? Život je jednostavno nekada okrutan.
- ⊗ Mislim da to baš nije isplativo. Ljudi samo žele slavu, novac... Dobro je biti dobar, ali ne uvijek.
- ⊗ **Ako si dobar, tada je lakše drugima s tobom živjeti.**
- ⊗ U životu se isplati biti dobar jer svima pomažeš i uvijek si sretan.
- ⊗ U životu je važno biti dobar.
- ⊗ Ja mislim da se isplati biti dobar zato što će nam biti lakše. Imat ćemo puno prijatelja i život će nam biti ljepši.
- ⊗ Kad si dobar, možeš puno toga postići.
- ⊗ Ne isplati se baš uvijek biti dobar.

„Sa svakim dobrim čovjekom koji prolazi svijetom izlazi novo sunce“
(Bosmans)

Otišla sam u posjetu mojoj susjedi u starački dom. Slomila je lednu kost. Bila je sretna kada me vidjela iako je puno boljelo. Donijeli smo joj sok i kolače. Zadovoljna i sretna otišla sam kući jer sam znala da je susjeda bila jako sretna što smo je mama i ja posjetile.

Nora Brbić, 5. r.

I danas se vrlo rado sjećam toga dana. Išao sam u prvi razred. Mama mi je uvijek govorila kako je dobro pomagati onome kome pomoć treba i tko se nađe u nevolji. Dok sam se igrao ispred kuće, ugledao sam ženu s bolesnim djetetom. Ušao sam u kuću, uzeo deset kuna od svoga džeparca i dao joj.

Mateo Šarić, 5. r.

PRIČA IZ ŽIVOTA

KAD IZGUBI SE LJUBAV

Jedan kineski mudrac kaže: „Dobrota u riječima stvara povjerenje. Dobrota u mislima stvara dubinu. Dobrota u davanju stvara ljubav.“

Tko pokuša dati što više – taj će u svojem srcu doživjeti veliku istinu: puno je ljepše davati nego primati. A ljudi često brkaju značenja. Možda si i ti, dragi čitatelju ovih redova, među njima? S tobom želim podijeliti neobično iskustvo koje sam doživjela u jednom našem gradu.

Bio je to jedan od seminara stručnog usavršavanja. Grad prekrasan, a dan kao stvoren za šetnju.

Ljudi u žurbi, u kupovini, zarobljeni u vrtlogu današnjice, prikovani uza zemlju. Usprkos žurbi skrivaju duh i pogled kojeg žele osloboditi i uzdići gore, prema vedrijim, ljepšim obzorima. Cestom odjekuju koraci onih koji su duboko uvjereni da pločnici postoje zbog njihovih cipela, ali i onih koji se već danas pitaju hoće li sutra koračati njima.

Iz mnoštva „udaraca“ o tlo, jedan korak je zavrijedio slušanje. Umorni korak starice dao je veličinu prividnoj malenkosti i neznatnosti. Hodala je na dvije štake, a na svakoj je objesila prozirnu vrećicu koje su odavale jednostavnost i skromnost života.

Našla sam se na raskrižju svojih misli. Ako joj ponudim svoju pomoć, mogla bih zakasnuti na seminar. Sam pojam „seminar“ zvuči važno, duboko i neizbježno. Iz razmišljanja me trgnuo pogled starice. Stajala je ispred mene. Svaka bora na njenom licu bila je na cijeni.

„Dajte, pomoći ću Vam“ – rekla sam nesigurno i uzela vrećice. Ne baš zahvalno rekla je: „Hvala Bogu da se netko sjetio! Samo mi nemoj nešto iz vrećice ukrasti. Jučer mi je jedna cura nosila vrećice i ukrala sapun.“

Pomislila sam kako bi mogla biti i malo ljubaznija prema meni i htjela sam joj nešto prigovoriti, ali ono neizbježno ljudsko koje mi smeta sve više u – drugih progovorilo je: „Ne bojte se. Neću vam ništa ukrasti.“

Htjela sam joj ponuditi koju lijepu riječ, ali starica se nije dala i nastavila je govor usahljih osjećaja: „Misliš da ćeš uvijek ostati tako mlada. Svi vi mladi isto mislite. Ponašate se kao da nikada nećete ostariti.“ Slušala sam i jedva čekala kraj puta i našeg ne baš ugodnog razgovora.

Zastala je pokraj jedne kuće. „Jesmo li stigli, živite li tu?“, upitala sam.

„A ne. Nisam ja te sreće. To je bogataška kuća, a ja sam uvijek bila sirotinja. Ali nemaju ni oni mira. Droga je uzela svoje. Cilu noć in gori svitlo. Žive kao mrtvac.“ Njene riječi potvrdile su misao da je „najnerazvijenija, najgora četvrt, četvrt bijede u čovjekovu gradu, ljudsko srce.“

Nakon uspostavljenog i teškog hodanja zaustavili smo se ispred male trošne kuće: „Evo nas. Tu ti ja živim“. Pogledala sam na sat. Sad već dobro kasnim. Htjela sam je pozdraviti i otići:

„Eto, idem ja, ostavit ću vam vrećice ovdje, kasnim“, rekla sam gotovo odlazeći.

„Stani malo, jedva čekaš da me se riješiš! Vidim da si visoka pa bi mi mogla promijenit žarulju. Već 4 dana sam u mraku.“ Tko bi mogao odbiti takvu „molbu“. Ušla sam za njom u malu kuhinjicu. Iz vrećice je izvadila žarulju, komad kruha i nešto zelenila. „Uvijek ima dobrih ljudi koji mi daju. Da mi nije njih...“ Dok sam mijenjala žarulju, upitala sam je: „Imate li nekoga od rodbine?“

„Imam ti ja šest sinova“, rekla je glasom tuge i sjećanja, do tada, meni nepoznatim.

Ostala sam bez riječi. Zapravo, jedina ključna riječ za kojom je starica vapila javila se kao signal, kao poziv u pomoć: ljubav!

„Jesu li vam sinovi u gradu?“, tražila sam opravdanje za pomanjkanje te ljubavi.

„Dvojica jesu. Imaju oni svoje stanove i svoj posao. Jedan je poznati liječnik, a drugi ima svoju firmu“, rekla je pokušavajući učiniti trenutak ljepšim. Naš svijet ne propada zbog pomanjkanja stručnosti nego zbog pomanjkanja ljubavi. Ali ljubav pretpostavlja ono što više nije u modi.

„A unučad? Dođu li vam oni?“, upitala sam očekujući potvrđan odgovor i malo topline.

„Imam ih trinaestoro! Nemaju oni vremena. Nije ti danas škola kao nekad. Uče tri jezika, pa kompjutori. Najmlađa unuka ide i na balet. Bila je i na televiziji. Ma ne vide ni roditelje. Nemaju ti oni vremena!, govorila je ljubavi koja sve oprašta i podnosi.

„Imam jednog unuka, nije ovdje, ali mi uvijek pošalje paket i napiše nešto, evo imam sva njegova pisma. Sad ćeš mi pročitati zadnje. Ja ti ne znam čitati.“

Čitala sam riječi unuka koji je živio kilometrima daleko od svoje bake. Pisao joj je o svome poslu, o sretnim danima. Pozvao je da dođe živjeti kod njih „kad se njegova majka smekša“. Dok sam čitala, oči starice su se zrcalile suzama koje su se bojale poteći u rijeku.

„Poslao mi je i televiziju i ovaj frižider“, govorila je pokazujući po kuhinji sve njegove darove.

„Sretni ste što imate tako dobrog unuka. Dođe li vam on?“

„Moj Darko. Nema takvog djeteta nitko. Došao bi on, da barem nije u tim invalidskim kolicima...“

Izašla sam iz trošne kućice u svijet automata i računala u kojem se, izgleda, ljubav negdje usput izgubila.

Marina Šimić

NAŠI BIVŠI UČENICI

NAŠI BIVŠI UČENICI U SREDNJOJ ŠKOLI

NIKOLINA ŠIMIĆ – „Srednja škola zahtijeva puno više rada i discipline“

Što si upisala? Je li teško?

NIKOLINA: Upisala sam jezičnu gimnaziju jer su me oduvijek zanimali jezici pa je to bio logičan izbor. Srednja škola je, naravno, dosta teža od osnovne i zahtijeva puno više truda, rada i discipline. Sve ovisi o nama samima. Ako imamo volje za postignuće naših ciljeva, ništa nije teško pa tako ni škola.

Kakva je „atmosfera“ u srednjoj školi?

NIKOLINA: U srednjoj su učenici s cijele Makarske rivijere pa se na jednom mjestu nalazi mnoštvo osoba različitih karaktera, stilova i načina razmišljanja. To doprinosi „šarenilu“ kakvo se u osnovnoj teško nalazilo. Tučepi su mala, poprilično homogena sredina gdje vlada „obiteljska“ atmosfera za razliku od srednje gdje svatko vodi svoju politiku. Ponašanje učenika je prilično loše i događaju se incidenti koji su u osnovnoj bili nezamislivi. No, ljudi se brzo prilagođavaju i pronalaze društvo koje im odgovara. Moja sadašnja i bivša škola se uvelike razlikuju po opremljenosti. Dok je OŠ „Tučepi“ jedna od najuređenijih škola na Rivijeri, srednja se ne može dičiti time. U zadnje vrijeme se pokušava riješiti taj problem i toplo se nadam da buduće generacije ne će doživjeti šok pri pogledu na školu.

U osnovnoj si bila učenica završne generacije. Što ti je to tada značilo?

NIKOLINA: To mi je tada puno značilo jer sam dobila nagradu za svoj trud i rad, ali i poticaj da nastavim nizati slične uspjehe i postignem nešto dobro u životu.

Jesi li u osnovnoj dobila dobre temelje za srednju? Iz kojih predmeta posebno?

NIKOLINA: U osnovnoj sam, iz većine predmeta, dobila odlične temelje za srednju jer su se naši nastavnici, zahvaljujući manjem broju učenika te velikoj volji i ljubavi za svoj posao, posebno trudili prenijeti nam što veće znanje, ali su isto tako željeli učiniti od nas dobre ljude u čemu su, nadam se, i uspjeli. U osnovnoj sam najviše voljela kemiju i njemački, tu sam se

nekako najbolje snalazila. Iz tih predmeta sam, uz pomoć nastavnika, izgradila dosta dobre temelje te su mi i danas najdraži.

Kada razgovaraš s prijateljima o osnovnoj, o kojim događajima rado pričaš?

NIKOLINA: Često s prijateljima pričam o osnovnoj. Rado se sjećam naše ekskurzije, brojnih smicalica, igara, izleta... Nije bilo bitno gdje smo ni što namjeravamo raditi. Bilo je važno da smo zajedno. Mi smo, kao razred, upadali u brojna iskušenja koja su rušila naše zajedništvo, ali sam jako sretna što smo našu osmogodišnju avanturu privedi kraju kako smo ju i započeli – uz prijateljstvo, sreću i lijepe uspomene.

Što je za tebe sreća?

NIKOLINA: Sreću mi predstavlja prilika da se jutrom budim i gledam svu ljepotu stvorenoga što mi je dano na uživanje i živim život prožet ljubavlju, prijateljstvom i vjerom.

ČEDOMIL ŠIMIĆ – „Ono što voliš, nikad nije teško“

Zašto baš elektrotehniku? Je li bilo dvojbe?

ČEDO: Elektrotehničku sam upisao jer je to bila moja izrazita želja. Pri prvom „kontaktnu“ sa strujom, kad sam rastavio jedan mali autić na bateriju u 4. razredu, a potom i još par sličnih stvari, odlučio sam upisati elektrotehničku školu. Dvojbe nije bilo koju ću školu upisati nego gdje, u Splitu ili u Makarskoj. Dvoumio sam se jer je ta škola u Splitu puno bolja od ove u Makarskoj te pruža odmah izbor smjera kao na fakultetu. Ipak sam se odlučio za Makarsku zbog blizine i zbog toga što ovdje dijelim klupu s od prije poznatim učenicima.

Ključ tvog odličnog uspjeha u učenju?

ČEDO: Ono što voliš, nikad nije teško. Dnevno ne učim puno, samo ponekad prije kontrolnog, čak i

NAŠI BIVŠI UČENICI

manje nego u osnovnoj školi. Bitno je samo slušati na satu i polusatno ponavljanje prije kontrolnog je sasvim dovoljno. To je ključ koji mene za sada vodi do odličnog uspjeha.

Što je važno pri izboru srednje škole?

ČEDO: Pri izboru srednje je vrlo bitno izabrati onaj smjer koji ti se sviđa. Nema nikakve veze je li to strukovna škola ili neka druga. Nijedno zanimanje nije sramota raditi, sramota je ne raditi. Izbor škole treba biti isključivo odabir učenika, ni u kojem slučaju roditelja ili prijatelja.

Najljepši dio života?

ČEDO: Za mene je 8. razred za sada najljepši dio života. Nikada neću moći zaboraviti zlatnu generaciju 90./91. godište koja je bila najsloženija generacija koju je škola u Tučepima ikada vidjela. Naravno da nikad neću moći zaboraviti moju razrednicu Jadranku Lalić koja je najveća legenda među nastavnicima i legendarnu ekskurziju s njom u Istri. I na kraju moram spomenuti učitelja Pašku koji me je nakon roditelja najviše stvari naučio u životu.

Što za tebe znači imati ispunjen život?

ČEDO: Imati "ispunjen život" za mene znači ostvariti zacrtani životni plan kojega treba s vremena na vrijeme nadograđivati. Ja za sada imam "ispunjen život" tj. ostvario sam što sam htio, to sad samo treba nadograditi.

PETRA ČOVIĆ – "Uz prijatelje je sve lakše"

U koju školu ti ideš?

Petra: Medicinsku školu, za fizioterapeutsku tehničarku u Splitu.

Što te potaklo da upišeš tu školu?

Petra: Zbog toga što ovdje u Makarskoj nije bilo baš puno izbora i to mi se zanimanje već odavno sviđalo.

Je li škola zahtijevna?

Petra: Pa je, ali uz dobre prijatelje i profesore sve je lakše.

Što ti najviše nedostaje iz osnovne škole?

Petra: Prijatelji, druženje i neki učitelji.

MARIJA ŠIMIĆ – "Nedostaje mi Jadre"

Što si upisala?

Marija: Ekonomsku. Ponosna sam na sebe. Trenutno pohađam 1. c.

Nedostaju li ti stari prijatelji?

Marija: Naravno, ali mi se nismo rastavili od osnovne, svi zajedno smo na okupu u slobodno vrijeme.

Kojeg se događaja iz osnovne rado sjetiš?

Marija: Uglavnom su to događaji vezani uz nastavnicu Grozdanu. Ima ih puno da ne bi mogli stati na papir. Moji najdraži: bježanje sa kontrolnog, tada smo išli šetati do svjetionika, kad smo joj stavili cvijeće na stolicu... i da ne zaboravim spomenit nastavnicu Jadranku – najjača je! Nedostaje mi.

Kako si se snašla u srednjoj?

Marija: Hm... Mislila sam da će biti teže po pričama naših starijih, ali nije uopće toliko teško. Ma uopće nije teško. Treba se samo malo potruditi i to je to.

Jesu li ti ocjene bile bolje u osnovnoj?

Marija: Pa naravno. Kakvo je to pitanje?

Razgovarala: Josipa Šimić, 5. r.

NAŠI UČENICI NA FAKULTETU

ANI MIJAČIKA – „Voljom i radom do uspjeha“

Gdje se trenutno nalaziš?

Ani: Trenutno se nalazim u Južnoj Karolini – Clemson University. To je jedan mali studentski gradić, nije nešto velik, ali je jako cijenjen u Americi i akademski i što se sporta tiče. Spada među top 25 sveučilišta u Americi što je jako dobro.

Je li razlog tvog boravka, tu gdje jesi, isključivo tenis?

Ani: Jedan od glavnih razloga mog dolaska ovdje je bio

tenis i to mi je omogućilo da imam punu stipendiju te da se školujem bez velikih troškova.

Jesi li se natjecala, u kojim kategorijama?

Ani: Ovdje se natječem svaki tjedan, igram za to sveučilište i postigla sam dobre uspjehe. Trenutno sam prva u Americi!

Je li za uspjeh u sportu potrebno veliko odricanje?

Ani: Za uspjeh u sportu potrebna su odricanja, ali se isplati. Igrajući tenis puno putujem i vrlo je zanimljivo upoznavati nove ljude, vidjeti nove kulture i iskusiti drugačiji način života.

Kako je organizirana nastava? Koji su predmeti?

Ani: Što se faksa tiče, studiram nešto kao ekonomiju-international bussines i studiram španjolski jezik. Sistem po kojem faks funkcionira je nešto drugačiji od sistema kod nas u Hrvatskoj. Na primjer, ono što studiramo možemo sami izabrati i promijeniti faks kad god želimo. Predavanja dosta ranije završavaju, na primjer ja ću biti gotova sa ovim semestrom za 2 tjedna što je super uspoređujući faks kod nas jer traje sve do 7. mjeseca. Obično svaki student uzme oko 5-6 predmeta po semestru i svaki predmet ima otprilike 2-3 ispita. Svako predavanje traje otprilike sat vremena, ne više od toga, tako da je dobro.

Kako izgleda jedan tvoj radni dan?

Ani: Moj radni dan je ispunjen obvezama. Sve je prilagođeno tenisu i mojim treninzima, tako da imamo mentore koji se brinu da su nam sva predavanja izjutra da popodne možemo trenirati. Obično se budim svako jutro oko 6.30 i moramo u teretanu, onda doručak pa predavanja obično u 9 i na predavanjima sam sve do 13 sati. Onda je vrijeme za brzi ručak i odmah nakon toga trening tenisa koji traje negdje do 17 sati. Nakon treninga mi ne preostaje ništa nego učenje u knjižnici tako da obično idem rano spavati jer sam na kraju dana jako umorna.

Imaš li slobodnog vremena? Kako ga provodiš?

Ani: Slobodnog vremena je jako malo. Kad ga imam, obično ga provedem sa prijateljima ili u razgovoru sa svojom obitelji. Jako je teško uskladiti pozive jer ja nemam puno slobodnog vremena, a i vremenska razlika je 6 sati.

Što ćeš nakon boravka u inozemstvu? Namjeravaš li se vratiti u Hrvatsku?

Ani: Obitelj mi jako nedostaje i svi moji prijatelji tako da se namjeravam vratiti u Hrvatsku. Ostale su mi još 2 godine faksa, ali ja sam inače kući svako ljeto i preko zime kad imam odmor tako da nisam stalno u Americi. Velikih planova još nemam za dalje, ali vidjet

ćemo, ima još vremena.

Imaš li poruku za naše učenike?

Ani: Hmm, poruka za učenike... Mislim da dobrom voljom i radom možete postići sve što želite, a pogotovo ako vjerujete u sebe. I ohrabrujem učenike osnovne škole da se bave sportom ili nekim drugim izvanškolskim aktivnostima jer im to može dosta pomoći kasnije u životu kao što je meni.

MATKO PAŠALIĆ - „Život u Zagrebu pruža mnoge mogućnosti“

Što studiraš? Reci nam nešto više o studiju?

Matko: Student sam 3. godine na Zagrebačkoj školi ekonomije i managementa (ZŠEM) čiji su osnivači gđin. Đuro Njavro (dekan), gđin. Zlatko Mateša i gđa. Ljerka Mintas-Hodak. Zbog ulaska u EU i brojnih reformi, postoje nejasnoće oko titule studenta koji završi ovaj faks. Studira se po sistemu 'Bologne', a faks traje 4+1 godinu. Za ovaj faks sam se odlučio na preporuku Marije Šimić (Radine) iz Tučepi koja je odličnim uspjehom završila ovaj faks i moram priznati da nisam požalio. Na faksu bih izdvojio profesore koji su visoko obrazovani ljudi, a zaposleni su u institucijama poput HNB-a, Ministarstva financija, vodećim hrvatskim bankama,... Upravo oni učenje čine lakšim jer objasne dosta toga na predavanjima i vježbama, stoga kući nije potrebno provoditi sate i sate učeći.

Hoćeš li nakon studija ostati u Zagrebu?

Matko: Moram priznati da je život u Zagrebu odličan. Pruža mi mnoge mogućnosti poput sportskog, kulturnog i društvenog života koje grad poput Makarske nije u stanju pružiti.

Nakon faksa planiram se vratiti kući i nastaviti očevo posao ili pak raditi u hoteljerstvu koje me također privlači.

Vidaš li se s Tučepljanima koji su u Zagrebu?

Matko: S Tučepljanima, a i ostalim studentima s Makarske rivijere se ne viđam često jer živimo na drugim krajevima grada, a kad se vidimo, to je ponajprije u Klubu studenata Makarskog primorja 'Biokovo' gdje se studenti petkom viđaju i opuštaju.

Koga pamtiš iz osnovne (posebno)?

Matko: Iz osnovne škole pamtim ponajprije našeg učitelja Pašku Šarića kojeg bih želio pozdraviti i dogovštine kojih je zaista bilo puno.

Što je za tebe „dobar život“?

Matko: Dobar život za mene predstavlja zdravlje i okruženje moje obitelji i prijatelja koji me čine sretnim. Oni su zaista najveće bogatstvo na kojem se svake večeri zahvalim dragom Bogu!

KARLA BRBIĆ – „Dobar savjet dolazi iz obitelji“

Zašto baš Akademija dramskih umjetnosti? Je li bilo dvojbe u izboru?

Karla: Nije bilo dvojbe u izboru, bilo je pitanje hoću li proći prijamni ispit. Postojala je druga opcija. Upisala sam komparativnu književnost i francuski na Filozofskom fakultetu, no kada sam primljena na ADU, ispisala sam se.

Je li teško položiti prijemni? Što savjetuješ onima koji će mu tek pristupiti?

Karla: Svaki prijamni je težak. Ne bih mogla reći da mi je bio teži od onog na Filozofskom iako je drugačiji. Težak je zbog malog broja studenata koji se upisuju. Možda zvuči otrcano, ali savjetovala bih im da samo budu ono što jesu.

Koje predmete imaš?

Karla: Imamo teorijske predmete kao što su dramaturgija, književnost, povijest drame i kazališta, ... i praktične, glavne predmete – scenski pokret, scenski govor i glumu. Teško je zbog toga što smo cijeli dan na Akademiji. Na Akademiji sam u 9.30 (ako nemam teorijska predavanja, u tom slučaju u 8), od 10 do 12 imam scenski pokret, zatim pauzu za ručak, potom govor od 2 do 4 i od 4.30 do 7 glumu. Naravno, mjesec dana prije ispita ostajemo duže na Akademiji jer imamo jednu pozornicu na kojoj probe imaju sve godine pa nekada ostajem čak i do ponoći. To važi za sve dane u tjednu i vikend.

U kojim ulogama si do sada nastupala?

Karla: Na Akademiji sam odigrala mnoge uloge, svaki ispit je nova uloga, čak i više njih, a radili smo Vojnovića, Čehova, Carvera, Držića, ... Izvan Akademije sam odigrala dvije profesionalne uloge, princezu Pif u predstavi "Princeza Pif" u kazalištu Žar ptica te Grubu u predstavi "Plakir" u Zagrebačkom kazalištu lutaka.

Imaš li uzore među domaćim glumcima?

Karla: Imam jako puno uzora, teško bi mi bilo nekog izdvojiti jer svakog cijenim zbog neke druge osobine. Većina mojih kolega s klase su ljudi s kojima se i privatno družim. Kako i ne bih kad smo stalo zajedno.

Tko te najčešće savjetuje?

Karla: Savjetom mi najviše pomažu prijatelji, profesori i naravno obitelj. Mama i tata su uvijek objektivni što mi pomaže da stvari sagledam i iz "ne-glumačkog" kuta.

Tvoj najdraži film i najdraži glumac?

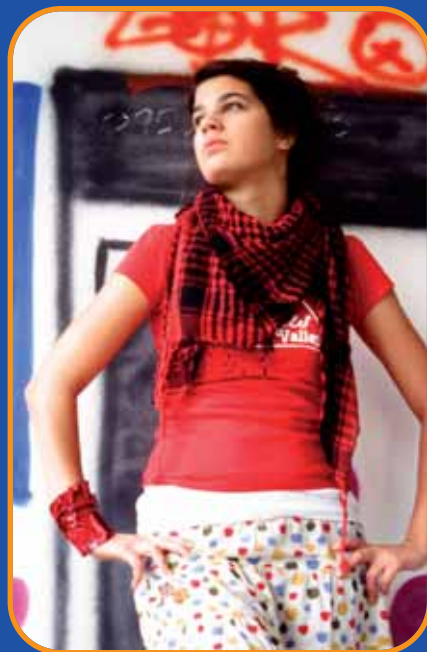
Karla: Najdraži film... e, to je teško pitanje. Mogu ih nabrojati nekoliko jer najdražeg nemam - Jesenja sonata, Glavom kroz zid, Amadeus, Paklena naranča, ... Najdraži glumci trenutno su mi Johnny Depp i Cate Blanchett.

Sjećaš li se nekog svog nastupa iz osnovne škole?

Karla: Sjećam se djevojčice sa zlatnim dukatima koju smo radili u trećem razredu s učiteljem Paškom i Sonje, ravnateljice staračkog doma, predstave koju smo radili s vjeroučiteljicom Marinom.

Gdje se vidiš za 10 godina?

Karla: Deset godina, puno je to vremena (ali će mi sigurno brzo proletjeti). Ne znam.

ISPOD KISTA I PERA

Nek svijet blista

Neka se svijet veseli
dok sunce treperi.

Nadišimo se svježeg zraka
od plavog jutra do mrklog mraka.

Nek potok šumi
dok lišće šušti.

Nek zemlja bude čista
i neka svijet blista.

Sandra Šarić, 6. r.

Ana Visković, 8. r.

Luce Šimić, 1. r.

Petar Čović, 5. r.

Što je ljubav?

Ljubav je lijepa,
ponekad slijepa,
ljubav je ljepota
našega života.

Ljubav je kad ti srce
dođe do pete,
a pogled jednog dječaka
razredom šeta.

Ružica Čović, 3. r.

Ljubav

Ljubav je luda,
ima je svuda.

Zima nam nije,
ljubav nas grije.

Ljubav je sreća
naša najveća.

Miljenko Mravičić, 4. r.

Korina Šarić, 1. r.

Sofia Mravičić, 1. r.

More

More je izvor bogatstva koje nas daruje obiljem svojih plodova. Svakog jutra ribari se vraćaju s pučine s punim brodicama ulova dok galebovi kriče i najavljuju njihov dolazak. Svakog ljeta naše su plaže prepune turista koji uživaju u plavom, bistrom moru okupani vrelim sunčevim zrakama. More nas povezuje s cijelim svijetom, a mi zauzvrat moramo nešto i dati, a ne samo uzimati. Ako se nastavi uništavanje i pretjerano iskorištavanje mora, njegovoj ljepoti i bogatstvu doći će kraj.

Lucija Luketina, 5. r.

Matej Mijačika i Luka Brbić, 2. r.

Sandra Šarić, 6. r.

Domina Tomas, 6. r.

Marta Bušelić, 3. r.

Marin Visković, 5. r.

Dalmacija

Dalmacija je riba, more, vinova loza, galeb, dupin i biokovska divokoza.

Dalmacija je tamo gdje se kuće stare bijele, gdje su naše bake uz ognjište plele.

Dalmatincu će rodni kraj uvijek biti mio gdje god u tuđini daleko bio.

Domagoj Čović, 7. r.

Nora Visković, 5. r.

Zahvala

Hvala ti, Bože, za moje roditelje brižne i predane koji su za mene svjetlo na kraju tunela, sunce nakon tmurnih dana i zvijezde vodilje na beskrajnom putu života.

Hvala ti, Bože, za moju braću iako nekada znaju biti naporna, uvijek imaju mjesto u mom srcu, srcu punom ljubavi za njih.

Hvala ti, Bože, za moje djedove i bake čijim putem hodimo, putima vjere, ljubavi i poštenja uzdajući se u sebe i pomažući bližnjima hvalimo tebe, Gospodine.

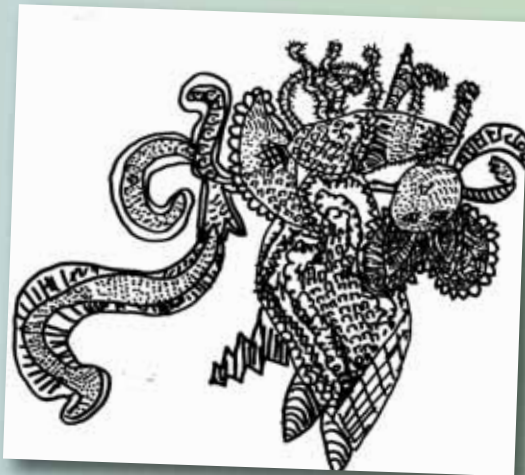
Hvala ti, Bože, za sve divne prijatelje i nastavnike uz koje učimo da je trnovit put do zvijezda i neka nam oprostite ako smo nekada, ne poštujući ih, pokazali slabost.

Hvala ti, Bože, vjerujem u tebe, ljude, ljubav i poštenje. Učini me još boljim čovjekom da i ja jednog dana prenesem tu blagodanost na druge ljude.

Tomaš Vajda, 5. r.

Ela Lalić, 6. r.

Marina Vitlić, 2. r.

Ivan Čobrnić, 7. r.

Zelena bajka

Zelena bajka pjeva zelenu pjesmu, doziva proljeće i sretno skakuće.

Djeca se vani igraju, a poslije svi zajedno ručaju.

Svi na selu i u gradu pjevaju zelenu pjesmu mladu.

Vana Čović, 4. r.

Mirta Čović, 1. r.

Dora Šarić, 7. r.

GLAS UČITELJA

PRIJE NEGO SAM POSTAO UČITELJ...

Renata Josipović (informatika)

Ne mogu se sjetiti svih poslova koje sam obavljala, no sjećam se da sam držala poduku iz matematike, volontirala sam s prijateljima u točenju pića za šankom na disko večerima koje su se subotom održavale na mom faksu. Još dok sam živjela i studirala u Splitu, radila sam za veletrgovinu svilenog cvijeća. Nakon nekog vremena sam napredovala. Naime, ponuđena mi je da organiziram distribuciju kutija s materijalom za aranžmane, predajem je ljudima koji su ih nosili kući na izradu te preuzimam, kontroliram i bilježim količine izrađenih aranžmana. Taj sam posao savjesno i odgovorno radila pa mi je poslodavac ponudio da iz odjela proizvodnje pređem u odjel prodaje. U izložbenom salonu cvijeća usluživala sam cvjećare koji su dolazili u nabavu za daljnju prodaju, a „na terenu“ sam obilazila

kafiće, restorane, banke, poduzeća te vlasnicima predstavljala firmu za koju sam radila. Bila sam uspješna u prodaji. Mogu se pohvaliti da sam ugovorila opremanje brodova KRALJICA MIRA, SPLIT 1700, restorana „Zlatna vrata“ u Splitu, hotela „Soline“ u Brelima, picerije „SEM marina“ u Makarskoj, itd., no nije mi se sviđalo obilaziti te objekte jer nisam unaprijed mogla znati kako će me nepoznata osoba primiti, tj. hoće li me saslušati. Zahvaljujući upornosti i dosljednosti, iako mi je posao oduzimao puno vremena, uspjela sam studiranje elektrotehnike privesti kraju. Udala sam se i preselila u Bašku Vodu. Stoga sam se zaposlila u novoosnovanom poduzeću u Makarskoj koje se trebalo baviti investicijama u gradnji.

Honorarno sam radila za „Institut građevinarstva Hrvatske“ iz Splita kao vanjski suradnik nadzornog inženjera elektrotehnike. Trebala sam obilaziti gradilišta, pratiti ugrađivanje električnih instalacija, sudjelovati u kontroli i obračunu radova, praćenju i odobravanju izmjena,...

Odlučila sam potražiti posao za koji sam mislila da će biti manje stresan za mene i moju obitelj. Nadam se da ćete se i vi (učenici) opredijeliti na učenje i rad! Time ćete sebi osigurati unutarnje zadovoljstvo i steći iskustvo za snalaženje u životu koji je pred vama.

Brigita Mravičić (knjižničarka)

Moram priznati da sam veoma rano počela raditi. Već u sedmom razredu sam pomagala i zamjenjivala sestru i brata koji su, za vrijeme ljetnih praznika, radili u kiosku u kojem su se prodavale novine i sve što bi u njega moglo stati jer je bilo ljeto i puno posla. Od tada su svaki školski praznici bili rezervirani za rad. Nakon prodaje novina radila sam dvije sezone kao prodavač sladoleda i napitaka. Jedno ljeto sam radila kao prodavač u trgovini i to je bilo vrijedno iskustvo. Budući da sam pohađala srednju školu za turističke djelatnike-recepcionere, tražila sam posao u struci. Odmah su me primili u jednu turističku agenciju i tu sam radila osam sezona. Uz to radno mjesto me vežu brojne i lijepe uspomene i može se reći da je to mogao biti posao u kojem sam se mogla vidjeti u budućnosti. Međutim, budući da sam završila u Zadru studij za profesora hrvatskog jezika i književnosti, ipak sam pokušala naći zaposlenje u nekoj školi. Svaki od poslova koje sam radila obogatio je moj pogled na svijet i na život.

Marlena Bogdanović (učiteljica)

Već nakon prvog srednje počela sam sezonski raditi u restoranu hotela „Bio-kovo“. Taj me posao toliko oduševio da sam svake godine s nestrpljenjem čekala početak nove turističke sezone. Posluživala sam doručak i večeru gostima iz Velike Britanije. Radilo se puno i bilo je ponekad i vrlo naporno. Ipak, taj sam posao jako voljela. Odlično sam zarađivala, odlično naučila engleski jezik. Stekla sam i drage prijatelje sa kojima sam se godinama poslije dopisivala.

Moja generacija veže početak studiranja s početkom rata u našoj zemlji. Turizam se gotovo ugasio – tako i moj „stalni“ sezonski posao. Željela sam pomoći roditeljima u tim teškim vremenima pa sam i za vrijeme rata, dok sam studirala, a i kasnije, radila u splitskom studentskom kafiću i u nekoliko makarskih. Najgori (čitaj: najdosadniji) bio mi je posao prodavačice u jednom makarskom butik. Posao je bio loše plaćen, a u butik bi ulazilo vrlo malo kupaca pa bih se većinu radnog vremena teško dosađivala. Na svu sreću, ubrzo sam dobila ovaj divan posao u našoj školi u kojoj sam, evo, već 15 godina... Još dok sam bila u srednjoj školi, preko ljeta sam radila u piceriji i u turist – birou. Nakon završenog fakulteta počela sam raditi u školi. Svaki posao je zanimljiv na svoj način i svaki posao je jedno novo iskustvo.

Ana Franković – Vranješ (njemački jezik)

Radila sam u turističkoj agenciji „Kompas“ u Makarskoj. Bilo mi je izvrsno, upoznala sam i stekla neke nove prijatelje te usvojila i ponešto talijanskih riječi.

Lolita Pašalić (ravnateljica)

Kao većina srednjoškolaca u turističkim mjestima i ja sam radila za vrijeme ljetnih praznika zarađujući novac kojim sam mogla priuštiti i ispuniti neke svoje želje. Tako sam radila kao prodavač novina, na recepciji auto-kampa, u mjenjačnici hotela... Nakon završenog studija, prvi posao koji sam radila bio je u dječjem vrtiću u Drveniku koji mi je ostao u posebnom sjećanju. Poslije toga radila sam u osnovnim školama na Makarskom primorju. Naravno, najbolje i najljepše mi je bilo raditi gdje sam i sada, u našoj školi u Tučepima.

Marina Šimić (vjeronauk)

Poslije 5. razreda prodavala sam s bratom sladoled. Poslije 8. razreda radila sam u samoposluži pokraj hotela Alge (specijalizacija sir i salama), a kroz srednju školu u hotelu Neptun na recepciji koju sam dijelila s našom ravnateljicom (ona je bila na mjenjačnici i mislila sam kako će ispričati sve o lažnim dolarima koje je primila, možda šuti dok traje istraga). Budući da sam tada pohađala srednju turističku školu, trebala sam naučiti sve o odnosu s gostima. Jedan vrsni recepcionar, moj mentor, napisao je na palicu na tri jezika „dobro jutro“ i palicu stavio na vidljivo mjesto. Dok su gosti prolazili, on je blaženo „spavao“. Bila je to moja prva lekcija „kako biti dobar domaćin“. Sva sreća uskoro sam počela raditi na recepciji apartmana Afrodita i tu dobila odgovor na prethodno pitanje.

Ivana Volarević (likovna kultura)

Prije zaposlenja u školi radila sam različite poslove – ugostiteljske u hotelskom poduzeću, u trgovini odjećom, u suvenirnici i mjenjačnici. Počela sam raditi u šesnaestoj godini i to su uglavnom bili sezonski poslovi. Svaki od tih poslova je za mene pozitivno iskustvo jer sam u svakom poslu nešto naučila i upoznala nove ljude.

ODLAZAK „LEGENDE“ U ZASLUŽENU MIROVINU JADRANKA LALIĆ: „Falite mi svi!“

Kad sam dogovarala ovaj razgovor, osjećala sam se kao pravi novinar. Napraviti intervju s nastavnicom Jadrankom Lalić, koja među svim učenicima slovi kao „legenda“, bilo mi je pravo zadovoljstvo. Ljudi u mirovini duže spavaju pa sam joj oprostila malo zakašnjenje. A kako i ne bih oprostila svojoj bivšoj razrednici! U zbornicu nikada ne ulazi sama. I ovaj put s njom je ušao i njen optimizam.

Kako si se osjećala zadnji dan nastave? Kakav je to osjećaj kada nakon 28 godina rada u školi odlaziš u mirovinu?

JADRANKA: Najprije me preplavilo zadovoljstvo, a onda nekakav osjećaj žaljenja zbog društva, učenika... I nekoliko dana poslije, pri ulasku u školu, osjetila sam se kao „višak“.

Učenici o tebi kažu da si „legenda“, „naša Jadre“, „najjača“ i sl. Čime si ih tako oduševila?

JADRANKA: I sama znaš da nisam bila stroga. Puštala sam puno. Možda su im moje priče iz života kojima sam vješto „filovala“ lekcije iz prirode, biologije i kemije bile zanimljive. Svojim učenicima nikada nisam pristupala s visine, uvažavala sam ih kao osobe.

S kim ti je iz naše škole bilo najdraže piti kavu?

JADRANKA: A što ja znam? Ako baš moram nekoga izdvojiti onda je to Zvonko Bekavac. A je i Grozdana! Na piši i Grozdana.

Tko je susjeda o kojoj si stalno pričala u svojim predavanjima?

JADRANKA: Bilo ih je više. Ne smijem to reći. Moje susjedstvo bilo je dobra inspiracija za moj rad – uistinu posebno!

Nakon 28 godina rada, možeš li izdvojiti jednog učenika koji ti je ostao u posebnom sjećanju?

JADRANKA: Mogu. Ivan Kondža! Kad bi dobio jedinicu, on bi se srušio na pod i govorio: - *Ma nemojte nastavnice, molim vas upisat, neću više ponovit to neznanje...*“ Bio je simpatično duhovit. A kako je samo prepisivao? Ispred njega je sjedila jedna učenica duge kose, a on joj je vješto pomicao kosu i prepisivao. Uvijek ga se rado sjetim.

Što se dogodilo s tvojom bivšom učenicom Frančeskom Šimić (sada nastavnicom engleskoga) na natjecanju iz kemije?

JADRANKA: Išle smo na natjecanje u Karlovac. Kada smo došle u Zagreb, shvatile smo da joj je prtljaga ostala u Splitu. Nije imala ni para, ni odjeće, ni pi-džame... Molila sam je da uzme od mene novac, ali nije bilo šanse da prihvati.

Je li bilo nezgodnih i smiješnih situacija u tvom radu?

JADRANKA: Često mi se događalo da mi je ostao ot-kopčan patent na hlačama ili suknji. Učenici su me uvijek lijepo upozoravali.

Radila si za vrijeme mnogih ravnatelja. Izaberi naj ravnatelja?

JADRANKA: Bili su tu Dane, Rikić, Josipović, Đurđica, Lolita. Moj izbor je Lolita. Bila je fer, tolerantna, pustila me kad je trebalo, susretljiva. Ne govorim to što je još uvijek tu nego jer je to stvarno tako.

Nosiš li još uvijek masku za ronjenje dok režeš kapulu?

JADRANKA: A ne više „sve sam suze isplakala“!

Koju bi ocjenu dala sebi za svoj dugogodišnji rad u školi?

JADRANKA: Ne mogu sama sebe ocijeniti. A koju bi mi ti dala? *(Ovdje smo zamijenile uloge, a ja sam joj dala čistu peticu.)*

Poruka za nas sve u školi!

JADRANKA: Falite mi svi!

Razgovarala: Marina Šimić

o RADU U ŠKOLI S ANTOM BUDIMIROM

Od kada radite u školi?

Anto: 1970. godine diplomirao sam na Pedagoškoj akademiji na grupi matematika-fizika. Od 1970. g. pa do 1992. radio sam u osnovnoj školi u Bugojnu na radnom mjestu učitelja matematike.

Koliko je učenika imala škola u Bugojnu? Kako je bila opremljena?

Anto: Škola je bila velika i brojala je 1700 učenika. U školi je svaki predmetni učitelj imao svoj dobro opremljeni kabinet. Imala je veliku sportsku dvoranu.

Je li Vam bilo teže raditi nego danas?

Anto: Školu su pohađali i dobri i loši učenici. Neki od mojih učenika postali su liječnici, profesori, inženjeri, dobri sportaši. Razredni odjel brojio je od 32 do 40 učenika pa je bilo teže raditi s tolikim brojem učenika.

Kako se odvijala nastava za vrijeme Domovinskog rata?

Anto: 1992. došlo je do rata pa su mnogi učenici sa svojim roditeljima napustili Bugojno. Škola je bila organizirana i u ratnim uvjetima. Učenici su dolazili u školu slušajući zvuk granata. Sreća da za vrijeme nastave nije stradao niti jedan učenik.

Gdje ste radili poslije Bugojna?

Anto: Od 1993. do 1995. radio sam u školi u Baškom polju koja je bila organizirana za djecu izbjeglu iz BiH. Nastava se odvijala u vrlo teškim uvjetima. 1995. zaposlio sam se u OŠ don Mihovila Pavlinovića u Podgori, a od 1997. radim i u ovoj školi. Od 2005. ne radim više u Podgori, nego u OŠ Gradac.

Kakvi su uvjeti rada u školama u kojima sada radite?

Anto: Nisu najbolji jer se ne može organizirati kabinetska nastava. Što se tiče učenika, u svakoj generaciji bilo je i dobrih i loših. S učenicima i roditeljima nikad nisam imao problema. Ovaj posao sam uvijek radio s velikom zadovoljstvom.

Kad biste ponovo birali poziv, što biste izabrali?

Anto: Kad bih ponovo birao poziv, ponovo bih izabrao poziv učitelja!

TUČEPSKA SPOMENICA

PROJEKT TURISTIČKE KULTURE: ZABORAVLJENE IGRE U TUČEPIMA

Učenici OŠ "Tučepi", u sklopu programa Turističke kulture, odabrali su ovu temu kako bi pokazali djeci i turistima, koji posjećuju ovaj kraj, da su ljudi i nekada uživali u igri te da im je, iako je to teško zamisliti, za cjelodnevnu zabavu i veselje bilo dovoljno tek pet kamenčića i nekoliko malih končića. Naša misao vodilja bila je – **igra**, i to dječja. Bez **igračaka** nema ni igre pa su i one obrađene u ovom projektu. Učenici su se javili da će, zapisujući sjećanja naših starih i listajući literaturu, pronaći nešto o igrama i igračkama s početka 20.-og st. i prezentirati ih svakome od nas. Sve su to popratili fotografijama kako bismo mogli izraditi prezentaciju te svima dočarati kako su nekadašnje igre imale poseban šarm i ležernost. Mnogim su se mještanima probudila stara sjećanja te su se, puni sjete ali i radosti, prisjećali dana kada su bili djeca.

NEKE OD IGARA

Revanje – igračica naprije baci jedan kamenčić u zrak. Dok on pada, ona sa zemlje mora pokupiti drugi i s njim u šaci dočekati prvoga. Nakon toga ponovno baca jedan kamenčić u zrak, a sa zemlje po istim pravilima pokupu dva itd. do četiri.

Na škajune – igra djevojčica s komadićima razbijenog porculanskog posuđa, tzv. škajunima. Na zemlji se nacrtava krug promjera 20-30 cm i podijeli na četiri jednaka dijela. Sjecište linija i svako od polja nosili su odrđen broj punata. Škajuni su se bacali s udaljenosti od 2 do 5 metara. Ako bi škajun pao izvan kruga ili na crtu, igračica bi gubila punte što se zvalo prumac.

Prstenak – na početku bi se odredio igrač koji traži. Ostali bi stali u krug, jednu ruku stavili iza leđa, a drugu sa stisnutom šakom ispružili naprijed. Jedan od njih bi u ruci sakrio prstenčić. Ako bi tražitelj pogodio u čijoj ruci je prstenčić, mijenjali bi mjesta, ako bi pogriješio, dobivao je frnjoke po glavi ili je morao učiniti nešto smiješno.

Klis – igralo se s dva štapića, jednim od 30 cm koji se polagao na zemlju i drugim duljine jednog metra kojim se udarao kraći. Pobjednik je bio onaj igrač koji je uspio krać štap odbaciti što dalje od njegova težišta.

Svaka se od ovih starih igara može na svojevrsan način obnoviti te se mogu organizirati turniri; posebno u ljetnim mjesecima kada se turisti mogu vratiti u davna vremena naših predaka. U sklopu "Tučepskog kulturnog ljeta" trebalo bi odvojiti nekoliko dana i posvetiti ih isključivo ovoj temi te dati priliku turistima i mještanima da se i sami okušaju, okupiti obitelji, stvoriti ozračje pripadnosti, povjerenja, zabave, komunikacije, suradnje te u sklopu navedenoga organizirati izložbu starih igračaka. Pritom je potrebno pohvaliti i nagraditi pobjednike, a kod mogućih nespretnosti ponoviti pokušaje.

Svaki čovjek na jedinstven i neponovljiv način doživljava svijet oko sebe i komunicira s njim. Dječja tradicija stvara zaseban dio narodne kulture koja može obogatiti turističku ponudu, a u zimskim danima postati dio zabave jer sve ono što je zapisano i sačuvano neće biti i zaboravljeno.

TUČEPI U SRCIMA TREĆAŠA

1. KAKO BIH OPISAO SVOJE MJESTO?
2. ŠTO BIH PROMIJENIO (-LA) U TUČEPIMA?
3. DA SAM NAČELNIK...?

1. Maleno mjesto ispod Biokova. Mjesto pokraj Makarske. Nije baš nešto posebno. Nema nikakvih značajnih stvari osim nekoliko crkvice. Ima lijepu dugačku plažu.
2. Ne bih ništa mijenjao.
3. Da sam načelnik, promijenio bih školu, napravio bih puno novih zgrada, novu dvoranu i nove hotele.

Marin Šarić

1. Moje mjesto je malo, ali slatko, ima ljudi koliko treba. Ima more i zato turisti dolaze. Puno je skromno i ima dobre ljude.
2. Promijenila bih školsku knjižnicu, dodala bih joj čitaonicu. Voljela bih da imamo iza škole teretanu u kojoj bi svi učenici vježbali i plesali da im "padne koje kilo".
3. Da sam načelnica, poduzela bih ovo: Svaki dan bih pozivala sve ljude na sastanak, postavljala bih im laka pitanja i davala zadatke na žutim papirima što trebaju učiniti za mjesto.

Lucijana Josipović

1. Malo, tiho, miroljubljivo, turističko mjesto.
2. Nečistoću bih zamijenio livadama.
3. Naredio bih da se napravi velika dvorana za sve učenike naše škole i naredio bih da se napravi diskusija za sve turiste.

Kristijan Marijančević

1. Malo mjesto podno Biokova. Ljudi su dobri. Ima puno maslina.
2. Sagradio bih dvoranu, povećao mjesto i otvorio kino.
3. Napravio bih još hotela.

Ante Šimić

1. Moje mjesto ima lijepo i čisto plavo more. Ima puno lijepih, malih i velikih kuća.
2. U Tučepima ne bih ništa promijenio jer je to moje najdraže mjesto i u njemu živim.
3. Naredio bih da svi održavaju Tučepi čistima.

Duje Šimić

1. Malo mjesto smješteno uz Jadransko more.
2. Ja ne bih ništa mijenjala. Meni su Tučepi O.K.
3. Da sam načelnica, od Tučepi bih napravila grad.

Lucija Šestić

1. Moje mjesto je jako malo. Ima lijepu plažu i more i turisti ga vole. Ima puno kafića i ljudi vole dolaziti u njih.
2. Promijenio bih vaterpolsko igralište na Lučici. Na Slatini bih uljepšao tribine i s druge strane napravio druge.
3. Napravio bih veliki tobogan na plaži i lunapark na Lučici.

Marin Bušelić

1. Moje mjesto bih opisao ovim riječima: malo, veselo, turističko, vrlo lijepo.
2. U Tučepima bih promijenio tribine, školu i plažu.
3. Da sam načelnik, poduzeo bih sve da voda bude čista, da ima dovoljno kruha u pekari, da često ne izbijaju požari i naravno, preuredio bih hotel Jadran.

Marijan Luketina

1. Malo mjesto s malo stanovnika.
2. Promijenio bih prostor iza škole i fontanu.
3. Da sam načelnik, zatvorio bih školu i spojio Tučepi s Makarskom.

Vice Kovačević

1. Moje mjesto je malo. Ima prekrasnu plažu i prekrasno igralište koje se zove Slatina. Ima dobre igraonice i više nemam što pisati.
2. Napravio bih sportsku dvoranu.
3. Da sam načelnik, napravio bih pet, šest kladionica.

Karlo Šarić

1. Ima lijepo more, veliku pješčanu plažu i cvrkuću lijepe ptice.
2. Umjesto školskog igrališta napravio bih veliku košarkašku dvoranu, a umjesto hotela Alge napravio bih Ajfelov toranj.
3. Svakome bih uredio kuću.

Ivan Prgomet

1. Ja bih svoje mjesto opisao lijepim. Ima lijepu plažu, lijepe masline, lijepo more.
2. Napravio bih zgrade da ima više stanovnika i da od malog mjesta postane grad.
3. Poduzeo bih sve da netko otvori trgovinu gdje se mogu kupiti električne gitare i napravio bih Zoološki vrt.

Dorian Babić

1. Ja bih svoje mjesto opisala kao nešto što je lijepo i veliko.
2. Malo bih ga više uredila, s više cvijeća.
3. Stavila bih natpis: Ne bacajte smeće po okolišu!

Loriana Šestić

1. Malo turističko mjesto, okruženo morem. Ima lijepe plaže i puno hotela i vila. Turisti ovamo dolaze jer su Tučepi jedno od najljepših mjesta u Primorju.
2. Napravila bih školu s više razreda.
3. Da sam načelnik, napravila bih jednu veliku zgradu u kojoj bi bila knjižnica, knjižara i bolnica.

Marta Bušelić

1. Ima veliku plažu, puno maslina, puno kuća, školu, vrtić, trgovine i brodove na kojima prodaju ribe.
2. Voljela bih da ima manje kuća.
3. Poduzela bih sve za svoje mjesto.

Danijela Vitlić

1. Moje mjesto ima puno trave, biljaka i cvijeća. Ima lijepo nebo i lijepe životinje.
2. Promijenio bih da ima više cvijeća, a manje smeća. Da je more čišće iako je rijetko prljavo.
3. Uveo bih da svaki stanovnik mjesečno daje 10 kuna za mjesto.

Ante Mravičić

1. Moje mjesto je maleno, ali unatoč tome prekrasno. More se blista. U mom mjestu ima puno zanimljivih stvari za turiste pa i za ljude koji žive u njemu. Moje mjesto ima i jednu malu crkvicu, ali ona je više kao neki spomenik. Izgrađena je vrlo davno pa je zato dosta zanimljiva. Tučepi svakom čovjeku "upadnu u oko". One očaravaju.

2. Obnovila bih stari hotel Jadran. Samo je to ono što mi smeta.

3. Napravila bih gimnastičku dvoranu. Naredila bih da se plaža malo uredi.

Ružica Čović

STARE TUČEPSKE RIJEČI

BERIČETAN – obilan, plodan

BUKLIJA – poslužavnik s bocom vina ili proška i dvije čaše s kojim su mještani izlazili pred svatove
FRNJOKA – udarac (u šali) s palcem odapetim kažiprstom

IZVICIJAT – razmaziti

KANATA – berba maslina

SLAKORAN – koji ima dobar tek

ŠOTANA – podsuknja

VRAKUS – nimalo, ništa

VUŠTAN – suknja

ŽUKLO – bevanda, razvodnjeno vino

KAKO SU NAŠI UČENICI OBJASNILI OVE RIJEČI?

BERIČETAN

- začim
- nešto što se koristi u posebnim prilikama
- Dalmatinac sretan kao bećarac
- neki oblik stolice
- zločest
- smiješan (zezant)
- nezadovoljan
- drvo
- bačva

BUKLIJA

- neka vrsta čaše
- zdjela u kojoj se drži šećer
- bokal ili nešto za ulje
- vatra
- kad se iznosi piće na vjenčanju
- daska s kojom se nešto tuklo
- pehar
- bačva
- velika drvena čaša

FRNJOKA

- franje
- svijeća
- nešto za rad u vrtu
- čvoka
- neka ptica
- neka njihova igračka
- ljuta njoka
- neka frka
- šala

IZVICIJAT

- procvjetati
- med
- otrgnuti se, izaći
- knjiga iz koje se prepisivalo
- promatrati, špijunirati
- kad nekoga bajkaš (živciraš)
- med
- vrsta teće

KANATA

- kanta
- neki alat
- nešto s kartama
- jelo
- karte
- vrsta auta

SLAKORAN

- šećer
- nešto lako
- kad netko voli slatko
- sladoled

ŠOTANA

- neka roba
- Šolatnka s otoka Šolte
- neki sport, nogomet
- narodna nošnja
- možda fontana
- šetnica na rivi

VRAKUS

- vrag
- krampus
- neka životinja
- kupus
- neki cvijet

VUŠTAN

- vosak
- nešto za vodu
- stan
- vrsta hrane
- vreća iz koje se nosilo žito
- koji se pravi važan

ŽUKLO

- stablo
- željezo
- nešto za prati robu
- neka vrsta cvijeća
- otišlo u žuto

HRVATSKA MOJIM OKOM

Zemljo moja mila

Lijepa naša zemljo mala,
svašta si nam dala.

Plavo more, rijeke bistre,
ljepotu od Dubrovnika do Istre.

Naši ljudi vrijednih ruku
stvariše te raznoliku.

Noću o tebi lijepe snove snivam,
po danu u tvojim krasotama uživam.

Tomislav Mravičić, 6. r.

Moja domovina

Plavo more,
sive planine,
bistre rijeke,
plodne nizine.
Sve je to bogatstvo
moje domovine.

Lucijana Josipović, 3. r.

ŠTO UČENICI MISLE O ULASKU HRVATSKE U EUROPSKU UNIJU?

Martin Brbić, 7. r.: Mislim da bismo trebali ući u EU. Tako bi ušli među elitne zemlje. Političarima poručujem: – *Počnite govoriti samo istinu!*

Berta Jeličić, 8. r.: Mislim da je to katastrofa. Prvo se treba srediti cijela država jer mi živimo u „banana“ državi i ulazak u EU bi dotukao građane. Naše materijano stanje je najveći problem, mislim stanje većine ljudi u Hrvatskoj. Ljudi nemaju od čega živjeti dok se neki razbacuju novcem. „Halo“ pa jeste li uopće ljudi? Kad će napokon u ovoj državi biti pravde? Političari, uključite pamet i otvorite oči!

Maja Vidić, 8. r.: Nemam nikakvo posebno mišljenje o ulasku u EU. Što mi, obični građani, dobivamo time? Osim što će se u Bruxellesu vijoriti hrvatska zastava.

Marina Visković, 8. r.: Mislim da je to dobro te da će se Hrvatska tako razviti. No ulaskom u EU dolaze i loše stvari, a to su skup život, a male plaće.

Mate Šimić, 8. r.: Katastrofa! Bolje da nisu uhvatili Antu Gotovinu jer ne bismo ušli u EU. Kupujmo hrvatsko!

Petar Čović, 5. r.: Ja to ne bih htio jer znam kakvi će nam biti zakoni. Neki ljudi bi htjeli da uđemo u EU. Neće više biti kuna nego euri, a to mi se ne sviđa. Nadam se da se neki ljudi neće naljutiti na mene jer ne želim u EU. Političarima bih poručio da se ne svađaju međusobno!

Nora Brbić, 5. r.: Mislim da to baš i nije dobro jer će se sve promijeniti. Dobra strana ulaska je što će se manje trošiti na „krpice“, a više na hranu.

Josipa Šimić, 5. r.: Ne pratim to preko televizije i drugih medija, ali za neke ulazak ne bi bio dobar jer će se život totalno promijeniti i sve će postati skuplje.

Govorite jezik naroda u kom se zadesite, ali se vraćajte korijenu kao potoci izvoru svome.

E. Kišević

JESU LI HRVATI BOGATI? ŠTO IH MUČI?

Ivona Čović, 6. r.: Svaki Hrvat je bogat kad ima dijete jer su djeca sva sreća svijeta. Zapitajte se kakav bi bio svijet bez djece? Hrvat je bogat i kad ima puno prijatelja.

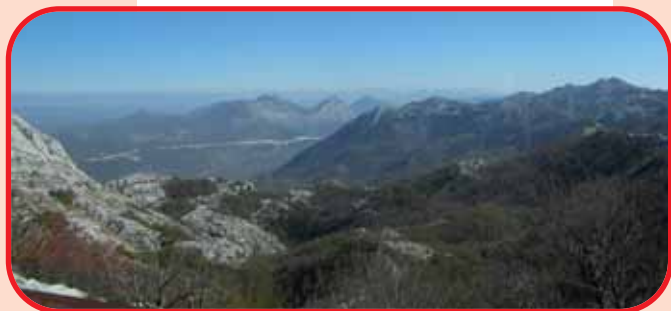

Frane Šarić, 6. r.: Hrvate najviše muče političari. Ljudi slušaju njihove komentare i kritiziraju ih. Muči ih i ulazak u EU.

Anita Šarić, 5. r.: Hrvate muči stalni porast cijena. Nemamo novca, a cijene sve više rastu. Znate li one Konzumove reklame? One govore da su ljudima najbitniji mlijeko i kruh.

Šimun Visković, 5. r.: Hrvati su bogati jer grade vile, kupuju jahte i voze skupe automobile.

Tomislav Šarić, 6. r.: Neki su bogati, a neki nisu. Mislim da nije bogat onaj koji ima puno novca. Bogat je onaj koji je sretan i ima obitelj.

Opomena

Dok tvornice nekontrolirano zagađaju, bogati se siromašnima naslađuju.

Poplava, suša i potresa sve je više, a mi se pravimo kao da nas se to ne tiče.

Više nije kako je nekad bilo, sad se sve izokrenulo.

Događaju se grozote prave i nisu nam više važne stvari male.

Ljudi su postali robovi novca. Ako to nisi, postaješ „crna ovca“.

Pitam se koliko će izdržati ovaj svijet i hoće li se naći neizlječivim bolestima lijek?

Dajte promijenimo se barem malo, ako nam je uopće više stalo.

Antonija Šimić, 8. r.

DVANAEST ZANIMLJIVOSTI O HRVATSKOJ

Jeste li znali?

Da je perunika (iris) hrvatski nacionalni cvijet.

Da se u NP Plitvička jezera, na Velebitu i Zrmanji snimao poznati pustolovni serijal Winnetou.

Da na Mljetu možete vidjeti „otok na otoku“. Naime, na Velikom jezeru na otoku Mljetu nalazi se otočić koji čini rijetki prirodni fenomen.

Da je Hrvatska jedna od ekološko najočuvanijih zemalja u Europi.

Da Zlatni rat, plaža u Bolu na Braču, zavisno od vjetrova mijenja svoj oblik.

Da je pasmina pasa dalmatiner ime dobila po Dalmaciji i ilirskom plemenu Dalmata.

Da je Bijela kuća u Washingtonu građena mramorom s otoka Brača.

Da je Dubrovačka Republika prva država koja je priznala nezavisnost Sjedinjenih Američkih Država.

Da je prvi zabilježeni crtež padobrana (homo volans) djelo hrvatskog izumitelja Fausta Vrančića iz Šibenika.

Da je filmski režiser Alfred Hitchcock za vrijeme svog boravka u Zadru izjavio da je zalazak sunca u Zadru najljepši na svijetu.

Da se u Makarskoj nalazi Malakološki muzej s najvećom zbirkom školjaka i spuževa na svijetu.

Da je Vlada Republike Hrvatske proglasila 2008. godinom Marina Držića te se obilježava 500-ta obljetnica njegovog rođenja. Držić je bio jedan od najvećih hrvatskih komediografa i intelektualaca svoga vremena. Ujedno je i petstota obljetnica rođenja Petra Zoranića, našeg velikog renesansnog književnika.

I TO SAM JA

Zovem se... **Matea Čobrić, 6. r.**

Uvijek sebi govorim... da Bog postoji.
Često sanjam... o budućnosti.
Jednog ću dana... postati dizajnerica (nadam se).
Na putovanje bih otišla... na karneval u Rio de Janeiro.
Pamtić će me... po lijepom crtanju.
Novac... kvari ljude.
Izbjegavam... psovati.
Imati prijatelja znači... imati sve.

Zovem se... **Tomislav Mravičić, 6. r.**

Mogu... pogledati u svačije oči.
Nikada ne bih... ubio drugoga i sebe.
Volim ljude... koji znaju što rade.
Često govorim... „Što je za večeru?“
Stariji ljudi... imaju bore.
Sjećam se... lijepih dana.
Ljubav je za mene... nešto veliko, neopisivo.
Svome djetinjstvu dao bih naslov... „Klimavo doba“.

Zovem se... **Nikola Pašalić, 5. r.**

Za mene kažu da sam... sportaš.
Ne volim... nepravdu.
Ne zaboravljam... svoje tri operacije.
Očekujem... ljeto.
Bojim se... da nas vjeroučiteljica neće odvesti na obećanu pizzu.
Da mogu svoje roditelje bih poveo... u Pariz.
Želio bih... biti nogometaš.
Današnji svijet... je crna kronika.
Ne prođe dan, a da... ne igram nogomet.

Zovem se... **Petar Čović, 5. r.**

Volim... računalo.
Ljuti me... škola.
Uvijek govorim... „Dosadno je!“
Šutim ako... sam ljut.
Tužan sam kada... nema računala.
U pet minuta mogu... pojesti ručak.
Treba mi godina dana da nešto... naučim.
Učitelji mi govore... da sam spor.
Roditelji mi kažu da sam... poslušan.

Zovem se... **Mateo Šarić, 5. r.**

Šutim kada... nastavnik Budimir uđe u razred.
Žao mi je... što sam tukao svoga mačka.
Dan započinjem... sladoledom.
Smijem se... Mati.
Uvijek uspijem... pasti sa bicikle.
Nepravdedno je... tući djecu.
Sretni ljudi... moj ćaća.

Zovem se... Nora Visković, 5. r.

Mogu... visoko pjevati.
Osjećam se... sretno.
Želim postati... pjevačica ili arheolog.
Razveseli me... kada pjevam i kad se igram sa životinjama.
Naljuti me... kad netko laže.
Kao mala... sam poljubila frišku ribu.
Najdraži dan u tjednu.... srijeda jer je tada glazbeni.
Najdraže mjesto... moja soba.

Zovem se... Vedran Židić, 6. r.

Kad ujutro ustanem... upalim TV.
Najbolje mogu... šetati.
U mom srcu... je ples.
Nisam trebao... sve što sam htio to sam napravio.
Rado... plešem.
Najviše vremena provodim... vani.
Zanima me... breakdance.
Mudri ljudi... previše pametuju.

Zovem se... Lana Mravičić, 1. r.

Lijepo... crtam.
Kažu mi da sam... dobra i da puno sličim na svoju sestru.
Danas ću... se igrati sa Sofiom. To radim svaki dan.
Kada pada kiša... možda pišem domaći ili gledam crtiće.
Nije dobro... govoriti ružne riječi.
Putovala bih... u Zagreb.

Zovem se... Vladimir Visković, 1. r.

Često... gledam crtiće i pričam s babom.
Rado jedem... salatu i sendvič.
Ponekad zaboravim... oprati ruke.
Da mogu... stalno bih igrao nogomet.
Život je... svašta.
Sreća je... nešto dobro.

Čudo

- Vjeruješ li ti u čuda?
- Da.
- Vjeruješ?! A jesi li ikada vidio kakvo čudo?
- Da.
- Koje?
- Tebe.
- Ja čudo?
- Naravno.
- Kako?
- Dišeš, imaš meku kožu. Tvoje srce kuca. Gledaš, slušaš, trčiš, jedeš, skačeš, pjevaš, misliš, smiješ se, voliš, plačeš...
- Aaah...samo to!?

B. Ferrero

Zovem se... Katarina Šimić, 4. r.

Treba mi... radost i ljubav.
Jučer sam... rekla sestri da je najviše volim.
Nadam se... da ću uvijek imati ljubav svojih roditelja.
Moji roditelji... kažu da sam im ja jedino zlato.
Uvijek nastojim... biti bolja.
Netko koga... najviše volim je moja sestra.

Ja sam... Željko Grgona, 2. r.

Sve oko mene je... prijateljstvo.

Volim... Tučepi.

Odrasli su... ponekad dobri i nježni, a ponekad zločesti.

U svijetu ima... puno ljudi.

Ljubav je... kad nekoga voliš.

Prijatelji su... dobri u srcu.

Škola je... zanimljiva.

Nemojte zbog straha od neuspjeha izbjegavati učiniti nešto novo u svom životu.
Najtužniji sažetak nečijeg života obično sadrži dvije izjave: *trebao sam i mogao sam...*

Molim, zar ja?

Bile su to moje prve riječi nakon što mi je vlasnik modne agencije „Kristina“ rekao da bih 30. 11. 2007. trebala ići na izbor za Eliteov model u Zagreb. Sa mnom je trebala ići prijateljica Berta, ali je odustala. Ja sam bila oduševljena što mi se ukazala takva prilika. Nas petnaestak cura zajedno sa bivšom misicom Andreom Ćupor osmišljavale smo koreografiju. Nakon koreografije slijedilo je šminkanje. Sjediš na stolici i odmaraš, oko tebe 2-3 vizažistice i sređuju te za nastup. Zatim je slijedila frizura. Sve natjecateljice su morale imati ravnu kosu. Vlatka Pokos koja je bila voditeljica, upućivala nas je u program. U zabavnom dijelu pjevala je Maja Šuput. Bližio se početak izbora. Osjetila se trema i nervoza, ali ne kod mene, bila sam skroz opuštena i šalama sam nasmijavala druge cure. „Izlazi“ na pozornicu su završili bez velikih pogrešaka. Svaka cura je trebala odgovoriti na pitanja Vlatke Pokos. Pitanja nisu bila teška, jedno od pitanja bilo je: – Što mislite o parfemu Kate Moss, kojega je svaka cura dobila na dar. Polako se bližio trenutak proglašenja Elitovog modela 2007. godine. Titulu je ponijela dubrovčanka Dea Begović. Nisam bila razočarana, već suprotno. Bila sam sretna i zadovoljna i ponovila bih takvo druženje.

Andela Šimić, 8. r.

Nadam se da ću jednoga dana biti toliko uspješan, da ću kad me netko upita „U čemu je tajna uspjeha?“, moći odgovoriti: „Svaki put kad padnem, podignem se.“

Paul Hervey

RASTANAK OD OSMAŠA

Ja sam... **Ivana Mijačika**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Luda zabava“
 Životni moto... „Samo jednom se živi!“
 U životu je najvažnije... zdravlje, zabava i prijatelji.
 Može me nasmijati... svaka dobra šala.
 Može me rasplakati... nepravda.

Ja sam... **Andela Šimić**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Gubljenje vremena“
 Životni moto... Živi život! Živi tako kao da ti je svaki dan posljednji!
 U životu je najvažnije... obitelj, zdravlje i ljubav.
 Može me nasmijati... bilo tko tko je nasmijan i veseo.
 Može me rasplakati... neka svađa, tuđa nepravda ili kad je netko oko mene tužan.

Ja sam... **Antonija Šimić**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... ?
 Životni moto... ?!
 U životu je najvažnije... obitelj, zdravlje, sreća.
 Može me nasmijati... smiješne stvari.
 Može me rasplakati... tužne stvari.

Ja sam... **Laura Vodanović**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Nezaboravni dan“.
 Životni moto... „Misli svojom, a ne tuđom glavom!“
 U životu je najvažnije... zdravlje, obitelj, ljubav.
 Može me nasmijati... biseri Mate i Jure, a i baze drugih prijatelja iz razreda.
 Može me rasplakati... nesreća mojih bližnjih, tužan film, ružna riječ.

Ja sam... **Maja Vidić**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Ludo i nezaboravno“.
 Životni moto... „Što nas ne ubije, čini nas jačima!“
 U životu je najvažnije... obitelj i prijatelji.
 Može me nasmijati... sve što je smiješno.
 Može me rasplakati... nepravda, ponašanje nekih ljudi.

Ja sam... **Marina Visković**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Put do znanja“
 Životni moto... „Ne ostavljaj za sutra ono što možeš danas!“
 U životu je najvažnije... biti sa svojom obitelji i imati zdravlja.
 Može me nasmijati... dobra šala.
 Može me rasplakati... nepravda i tužni događaj.

Ja sam... **Antonio Mravičić**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Mučionica“
 Životni moto... „Što te ne ubije, to te ojača!“
 U životu je najvažnije... biti „lud“.
 Može me nasmijati... dobar vic.
 Može me rasplakati... ništa.

Ja sam... **Ana Visković**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... ?
 Životni moto... „Budi ono što jesi!“
 U životu je najvažnije... zdravlje, druženje s prijateljima.
 Može me nasmijati... šala, dobra vijest i osobe koje nemaju veze sa smijanjem, npr. ja i Ana Đ.
 Može me rasplakati... uvreda, nepravda.

Ja sam... **Berta Jeličić**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Mir u ludnici, nismo u sudnici“
 Životni moto... „Život je jedan, ali je vrijedan i iskoristi ga u sreći!“
 U životu je najvažnije... biti svoja i moja obitelj.
 Može me nasmijati... neka šaljiva izjava mojih prijatelja.
 Može me rasplakati... izgubljena ljubav, smrt drage osobe i ako me netko povrijedi.

Ja sam... **Ana Đukanović**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Osam godina mučenja (učenja)!“
 Životni moto... „Zašto jednostavno, kad može komplicirano?“

U životu je najvažnije... zdravlje i ljubav.
Može me nasmijati... sve što je neobično i drugačije.
Može me rasplakati... jako tužne stvari, nastavnici...

Ja sam... **Jure Šarić**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Majmun!“
Životni moto... „Sine, čuvaj se žena!“ „Drobon protiv sporta!“

U životu je najvažnije... ?

Može me nasmijati... nastavnik Damir Jukić.

Može me rasplakati... nastavnik Anto Budimir.

Ja sam... **Krešimir Luketina**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Školska ludnica!“

Životni moto... „Idemo dalje!“

U životu je najvažnije... vjera i obitelj.

Može me nasmijati... neki dobar vic, svašta.

Može me rasplakati... ništa.

Ja sam... **Paško Visković**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Djeca cvijeća“

Životni moto... „Nikad ne reci nikad!“

U životu je najvažnije... obitelj, škola.

Može me nasmijati... svašta.

Može me rasplakati... ništa.

Ja sam... **Ivica Luketina**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Gubljenje vremena“.

Životni moto... „Idemo dalje!“

U životu je najvažnije... obitelj.

Može me nasmijati... svašta.

Može me rasplakati... ne znam što?

Ja sam... **Marin Tomaš**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Zatvor od 8 godina“.

Životni moto... „Ostat ovakav kakav jesam!“

U životu je najvažnije... ?

Može me nasmijati... šala, dobra vijest.

Može me rasplakati... smrt, bolest...

Ja sam... **Josip Milković**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Sridnja žalost“

Životni moto... „Da triba derat motor!“

U životu je najvažnije... derat motor.

Može me nasmijati... six feet under.

Može me rasplakati... nečija smrt.

Ja sam... **Mate Šimić**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Nije bolest sve što boli!“

Životni moto... „Živim tako da ljudima bude dosadno kad umrem!“

U životu je najvažnije... umrijeti.

Može me nasmijati... puno toga.

Može me rasplakati... ne znam, rijetko plačem.

Ja sam... **Miroslav Šimić**

Svome školovanju dao (-la) bih naslov... „Mučionica“.

Životni moto... „Idemo dalje!“

U životu je najvažnije... zdravlje.

Može me nasmijati... dobra šala.

Može me rasplakati... vjeroučiteljica Marina Šimić.

PRIJATELJSTVO

Prijatelji – što bi to za vas značilo? Za mene osobno prijatelj je onaj koji te poštuje, koji je uvijek spreman pomoći u nevolji, koji će čuvati tvoje tajne i sve dijeliti s tobom, koji će te voljeti, a ne biti ljubomoran što ti imaš nešto što on nema. Imati danas prijatelja koji je s tobom u svakom trenutku je prava „sedmica na lotu!“

Berta Jeličić

BIJELA VRANA

Postoji jedna osoba koju neću imenovati. Ona uvijek ispravlja krivu Drinu. Zna ponekad tražiti dlaku u jajetu, mlatiti praznu slamu i prevesti nas žedne preko vode, ali mi joj nekad uzvratimo.

Hoda hodnikom kao muha bez glave. Kad joj dođe crni petak, pokušava se uvući u mišju rupu, ali joj nikada ne uspijeva. Ime joj neću otkriti. Pokušava zaraditi prodavajući maglu. Kada nema posla, krade Bogu dane. Vikendom daje pe-tama vjetra u svojim kariranim cipelama. Nikad ne sprema ražanj dok je zec u šumi. I to je naša bijela vrana.

Maja Vidić

IZ OSNOVNE ŠKOLE PAMTIT ĆU...

- ... svoje prijatelje, sve lijepe trenutke i izlet na Bjelolasicu.
- ... kad je nastavnik Anto Budimir počeo predavati.
- ... prijatelje.
- ... **bolove u mišićima što sam ih dobio preko tjelesnog.**
- ... šalu, zabavu, dobre stvari, ali i neke ružne uspomene.
- ... **ekskurziju i Bjelolasicu. Družili smo se, upoznali nove prijatelje, zabavili se, a što je najvažnije bili smo zajedno.**
- ... nastavnika Zvonka Bekavca.
- ... dobre prijatelje, učitelje, zajedničke izlete.
- ... prepisivanja i dogovaranja preko kontrolnih, dobre i loše ocjene.
- ... nastavnika Damira Jukića.
- ... moje stalne izostanke iz škole, mamine sendviče, ekskurziju, igranje na balun preko malog odmora.
- ... učitelje, nastupe, plesne koreografije, sendviče od tete Grace, prijatelje.
- ... kad smo išli na ekskurziju. Bilo nam je odlično. Dobar provod.
- ... ekskurziju i kad smo pobjegli s njemačkog.
- ... ekskurziju. Bilo je ludo!

... bilo je mnogo događaja za pamćenje. Evo na primjer jedan takav. Sasvim običan dan. Sve je bilo tiho dok nismo došli mi. Prestali smo vikati kada je netko razbio kvaku na vratima. Čuli smo nastavnicihine korake. Brzo smo namjestili kvaku i sjeli. Nastavnica se sjetila da je zaboravila nešto kopirati. Izašla je i rekla da ne zatvorimo vrata jer se izvana ne mogu otvoriti. Mi smo naravno zatvorili vrata. Nastavnica je došla do vrata, a mi smo se naravno smijali i smijali... Nakon deset minuta kucanja Jure se odvažio i otvorio vrata. Nastavnica je bila ljuta i upisala razrednu opasku! Jupii, je, he, he!

... Bertino „Andela, ima li mi nešto na leđima?“, Matine i Jurine baze i šale, Paškino filozofiranje, Ivanino glupiranje, Anino (Đ. i V.) i Antonijino smijanje, Josipovo i Andelino svađanje, Antonijino „Ja sam se trudila“.

... nikada neću zaboraviti nastavnicu Jadranku.

BISERI OSMAŠA

- ★ Ako je Vatikan u Rimu, onda je i Hrvatska u Zagrebu.
- ★ Mi graničimo sa Španjolskom.
- ★ Čudi se nastavnica Grozdana što opet zovemo roditelje na sastanak.
- ★ Pametna sam ja, ali ne koristim često svoju inteligenciju.
- ★ Kripno je, bogato i kompaktno napisan moj sastav.
- ★ Dalmacija je najturističnije mjesto.
- ★ Nastavnice Marine, baš nam je zabavno igrati se s vama sakrivate!
- ★ Može ona na spacelifting.
- ★ Moja prababa ima 90 godina i ka nova je.
- ★ Kuća joj je može pjunit do kuće, a nikad je nema.
- ★ Nije ljubav sve što voli.
- ★ Udeš u trajekt i voziš se po Zagrebu.
- ★ Ako je škola kruh, onda živjela glad!

VAŠA POŠTA

VRUTKO ODGOVARA

Zašto u našem dvorištu nema više cvijeća? (Proljeće)

VRUTKO: Cvijeće cvjeta i prestaje, mladost biva i ne staje.

U zaborav sve se sliva i to vječno tako biva.

Al ima nešto što ostaje i što budi osjećaje, što protiče kroz vremena, a to je dačka uspomena!

Vrutko, imam za tebe tri pitanja:

Zašto se u školi ne smijemo koristiti šalabahterima?

Zašto ljudi ne lete?

Zašto nemamo više praznika? (wi45h28ae)

VRUTKO:

Zato jer se u školi „koristimo svojom glavom“.

Čovjek je oduvijek želio letjeti poput ptice, ploviti poput ribe i putovati poput vjetrova. Taj san su sanjali još Dedal i Ikar u antičkoj Grčkoj. Još dugo vremena to je bio samo fanatični san dok se nisu pojavile moderne letjelice i avioni. Pogledaj video, objavljen na Video portalu Live-Leak, u kojem mladi ljudi pomoću posebno izrađenog odijela lete poput ptica. Samo, ti nemoj pokušati!

Praznici su previše prazni, a nakon određenog vremena ta praznina se može „preseliti“ u male glavice...

Zašto se svi moraju zaljubiti u istog kao i ja? (MBČMIMOG)

VRUTKO: Ne znam baš, ali kad malo bolje razmislim to bi mogla biti jedna od posljedica prepisivanja.

Zašto djevojčice ne smiju doći u školu našminkane? (Ribica)

VRUTKO: Biokemičar Richard Bence istraživao je štetan utjecaj sastojaka kozmetike. Došao je do spoznaja da tijekom godine šminikom možeš unijeti u organizam 2 do 3 kg štetnih tvari. Škola se brine za tvoje zdravlje, a i mislim da nemaš što za Bogom popravljati!

Zašto Zemlja nije trokut? (Sonika)

VRUTKO: Bilo bi opasno, netko bi u trokutu morao biti „tupi kut“

Zašto ima siromaha? (I.)

VRUTKO: Zato što se mnogi samo pitaju i sliježu ramenima. I ti ćeš biti krivac ako na ovo pitanje samo slegneš ramenima.

Marčelina Šarić i Luce Šimić, 1. r.

Lucija Vela, 2. r.

**Zašto neki imaju tako loše ocjene?
Zašto se ljudi drogiraju? (James Bond)**

VRUTKO:

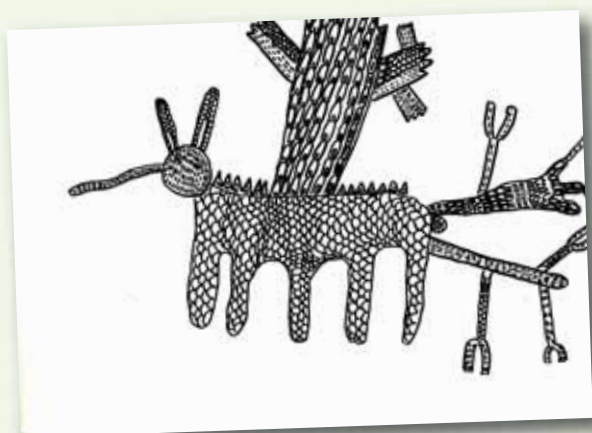
1. U Hrvatskoj oko 20 posto ljudi pati od nesanice, no i obična neispavanost je okidač za oboljenja, debljanje, a može i srušiti dobre ocjene. Kronični nedostatak sna povezuje se s razvojem dijabetesa, pretilosti, bolesti srca, ali i depresijom, razdražljivošću, poremećajem ponašanja mladih pa čak i s lošim ocjenama. Uzrok su poremećene funkcije mozga koje reguliraju potrošnju energije. Najveći problemi nastupaju s polaskom u školu, osobito za "noćne ptice". Studije su pokazale i da manjak od samo jednog sata sna smanjuje koncentraciju i brzinu reagiranja djece. Rezultat su lošije riješeni testovi i lošije ocjene, emocionalna nestabilnost pa čak i problematično ponašanje mladih. Zato, odmah na spavanje!

2. Novi automobil, satelitska antena, nova igrica za PC... Sve nam je dostupno da bismo zavarali sami sebe, kako bismo, sjedeći u bijedi vlastitog doma i gledajući sapunice o životu neke izmišljene junakinje iz Meksika, zavarali sebe koliko smo bijedni u svojoj samoći i otuđenosti vlastitim načinom života. Ovakav način života nas dovodi do jedne nove instance. Nema veze je li ona označena kao neprihvatljiva, zabranjena, opasna. Evo izjave jednog, na sreću, bivšeg ovisnika: *Želio sam pobjeći tamo gdje će me svi ostaviti na miru, i dosadni roditelji, i glupi razred i gnjavatorica od razrednice koja je stalno pričala o uzornom ponašanju. Pitao sam se*

što ću? Uhvatio sam se onih koji su kao i ja. Koji su odmetnici od takvog ponašanja. Koji su svoji. Kojima nitko nije mogao ništa. Mi smo imali svoj svijet. U njemu su vladala neka druga pravila, koja su meni bila bliža. Mislio sam da je sloboda činiti što me volja. Sada znam da sam bio prazan i da mi je nedostajalo ljubavi. Tu Ljubav sam pronašao."

Treba li oprostiti prijatelju nakon što te jako povrijedio? (Elizabeta)

VRUTKO: Griješiti je ljudski, no nitko nije rekao da je progutati ponos i oprostiti lako. Kada te netko duboko povrijedi, teško je nadvladati svoj bijes, ali oprostiti treba. Ako suosjećaš s tom osobom, možda shvatiš kako te ona nije htjela namjerno povrijediti. Opraštanje te vodi spasenju duše. Ako nisi vjernik, pročitaj i ovo: *Praštanje je također dobro za vaše fizičko i mentalno zdravlje, prenosi Reader's Digest. "Ljudi koji praštaju pokazali su manju sklonost depresiji, ljutnji i stresu" kaže doktor Frederic Luskin. Istraživanja su pokazala da ljudi koji opraštaju imaju više energije, bolji apetit i ugodnije spavaju po noći.*

Marko Mravičić, 6. r.

Ružica Čović, 3. r.

Petra Dragičević, 2. r.

GLAZBENE STRANICE

MOŽE LI GLAZBA UTJECATI NA PONAŠANJE?

Ana Visković, 8. r.: Hm... Ovo je sada komplicirano. Ja slušam sve osim cajki. Jer to jednostavno ne volim, nemam ništa protiv toga, ali eto. Slušam rock, pop, punk, techno, nešto metala. Dobro su mi i neke hrvatske pjesme, ali određenih grupa: TBF, ĐUBRIVO, HLADNO PIVO, ZABRANJENO PUŠE-NJE,... Po meni glazba može utjecati na naše ponašanje, tj. sve ovisi kakav si. Na mene nekad utječe, ali ne baš često. Glazba mi puno znači u životu i bez nje mi je život nezamisliv.

Andela Šimić, 8. r.: Može utjecati. Na metalce utječe i previše, što se i vidi. Na mene osobno ne utječe, niti ikad hoće.

Paško Visković, 8. r.: Ja slušam metal. Pa naravno da djeluje na mene. Na koga to glazba ne djeluje?

Petar Čović, 5. r.: Mogla bi utjecati na svačije ponašanje. Riječi iz pjesme dijete može zapamtiti i početi ih govoriti u školi. Mogu vidjeti neki spot i početi se tako ponašati.

Diana Lekaj, 7. r.: Glazba može, a i ne mora utjecati na nas. Ako je čovjek jak i ako neku grupu sluša samo zato što su pjesme dobre. Ne smijemo dopustiti da na nas utječe neka grupa.

ZA VAS SMO SAZNALI: Utjecaj glazbe na čovjeka potvrdila su i psihološka istraživanja!

Što je zajedničko Homerovoj Grčkoj, antičkom Rimu, Bušmanima u Africi, Majama u Južnoj Americi, starim narodima Bliskog istoka? Glazba! Svi ti narodi od samih svojih početaka poznaju vrijednost i utjecaj glazbe na čovjeka i njegov život. Njome su izražavali radost i žalost, slavili i prizivali božanstva, upadali u trans i tjerali zloduhe. Za njih je glazba imala magičnu i božansku moć. Kako su se ljudska društva razvijala, s njima se razvijala glazba koja je postajala sve složenija, artikuliranija i ljepša.

Utjecaj glazbe na čovjeka potvrdila su i psihološka istraživanja provedena zadnjih desetljeća. Znanstveno su dokazani njeni pozitivni i negativni, trenutačni i dugotrajni utjecaji. Iako utječe i na fiziološke reakcije te intelektualnu stimulaciju, najjači utjecaj ima na čovjekove emocije koje pojačava ili slabi. Svaki čovjek na nju reagira drugačije, a presudan utjecaj ima ritam. Dokazano je da slušanje najdraže glazbe znatno utječe na raspoloženje popravljajući ga i izvlačeći čovjeka iz depresije i potištenosti. No ona može i negativno utjecati. Tako na primjer moderna *hard core* glazba potencira tjeskobu, ali i nasilje i probleme u ponašanju kod adolescenata. Glazba pomaže i kao katalizator u prevladavanju osjećaja nakon velikih tragedija u čovjekovom životu. Zanimljiv je utjecaj glazbe na pamćenje i rad mozga. Mozartova i općenito klasična barokna glazba aktiviraju lijevu i desnu moždanu

polutku što maksimalno povećava učenje i usvajanje informacija te potiče razvoj intelektualnih sposobnosti. Zato je danas glazba dio mnogih psiholoških terapija, a velik broj ljudi njome se služi radi opuštanja od stresa koji uzrokuje suvremen način života.

Glazbena minuta s učiteljicom Fani Mravičić

Glazba je za mene... rasonoda.

Slušam... ovisi o raspoloženju. Najčešće zabavnu i klapsku glazbu.

Ne slušam... hard rock.

Moj uzor među glazbenicima... je moj muž.

Glazba utječe na mlade jer... među glazbenim idolima nalaze i svoje loše „uzore“.

10 NAJDRAŽIH I NAJSLUŠANIJH PJESAMA U 5. R.

Tučepi – Vinko Coce

Dalmacija u mom oku – M. Kovač

Say OK – Vanessa Hogdens

Mjesečina – Toše Proeski

Nina – Jole

Sveti Ante – M. Grdović

The way I Are – Timberland

Igra bez granica – Toše Proeski

Krist na žalu – crkvena pjesma

He said She said – Ashley Tisdale

10 NAJDRAŽIH I NAJSLUŠANIJH PJESAMA U 7. R.

Shadow of the day – Linkin park

Cemetery Gates – Pantera

Are you ready – ACDC

Peace of me – Britney Spears

Sunshine of life – Eric Clapton

Raining Blood – Slayer

The day then dead walk – Six feet under

The down of the angry domination – Morbid Angel

This love – Pantera

Shut up and drive – Rihanna

10 NAJDRAŽIH PJESAMA U 8. R.

Prijateljice – Severina

Prva djevojka – Severina

Apologize – Timbaland Feat one Republic

Lažu te – Amadeus

Now you are gone – Basshunter

Dawn of Victory – Rhapsody

Pusti, pusti modu – Z. Čolić

Bila košulja – M. Grdović

Hey Joe – Jimi Hendrix

Stara zvona – Z. Jelenković

Nora Visković razgovarala je sa svojom profesoricom flaute Marijanom Boras

Kada ste shvatili da želite svirati flautu?

Marijana: Vidjela sam Terezu Kesoviju kako svira flautu.

Gdje ste išli u glazbenu školu i što ste sve završili da biste postali ono što ste danas-profesorica?

Marijana: Osnovnu školu pohađala sam u svom rodnom gradu Metkoviću, srednju u Dubrovniku, a Glazbenu akademiju u Splitu!

Jesu li vaši roditelji bili uz vas kad ste im rekli da želite svirati flautu?

Marijana: Da. Potpuno su me podržavali.

Jeste li, kao i mi, pred nastupe imali tremu?

Marijana: Kad nisam bila sigurna u skladbu, imala sam tremu.

Jeste li ikad požalili što se bavite ovim poslom, jer su profesori malo plaćeni?

Marijana: Nikad nisam požalila!

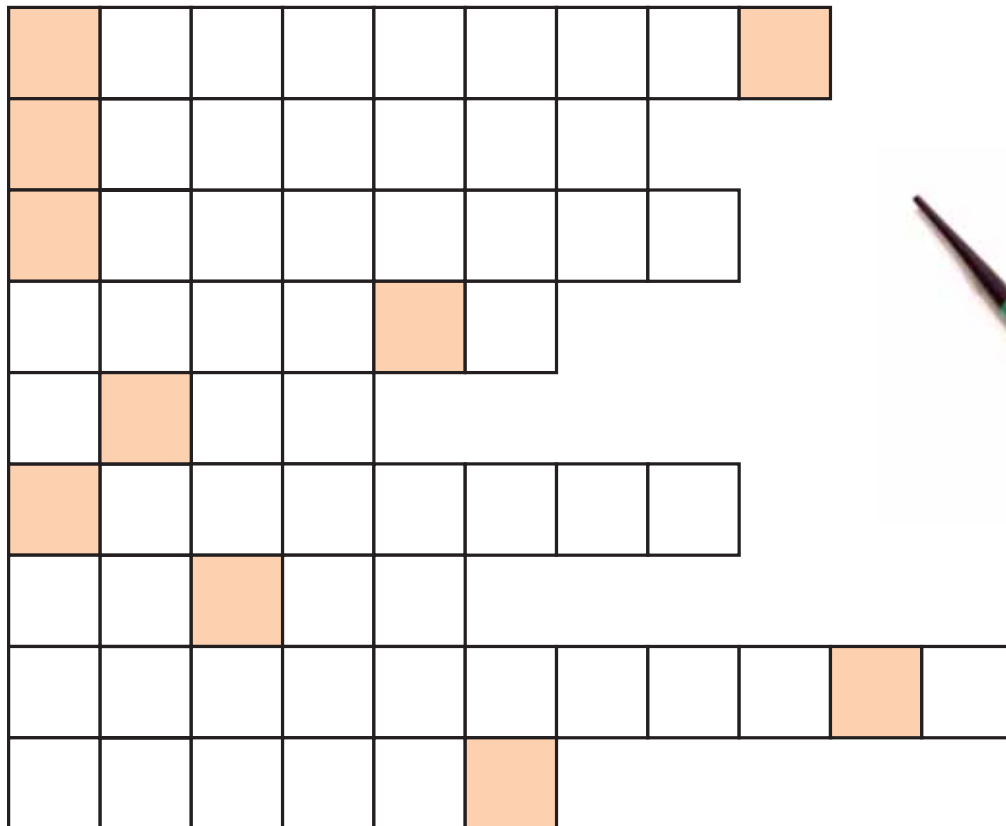
Do kada se mislite ovim baviti, i hoćete li ostati na podučavanju flaute?

Marijana: Baviti ću se sve dok me ovaj posao ispunjava i čini sretnom!!!!

ZABAVNI KUTAK

1. KORAK PO KORAK DOVEST ĆE
TE DO RJEŠENJA!

1. Stih od deset slogova
2. Riječi koje povezuju.....
3. Glasovna promjena sa j
4. Ukrasni pridjev
5. Način pisanja
6. Štokavsko, kajkavsko.....
7. Svaka varijanta nekog jezika
8. Djevojčica sa crvenom kapom
9. Strana riječ

KONAČNO RJEŠENJE:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Sastavili: Anđela, Antonia, Paško, Ivica (8. r.)

2. RJEŠENJE VODI DO LJUBAVI!

1.		A								N
2.										
3.										
4.										
5.			M							
6.				L						
7.										
8.										
9.										
10.										
11.				O						

1. ZAŠTITNIK ZALJUBLJENIH JE SV...
2. TO JE PROŠLO SVRŠENO VRIJEME.
3. ŠESTI PADEŽ JE...
4. TU SE PROIZVODI STRUJA.
5. PRVI PADEŽ JE...
6. UKUSNA ČOKOLADA JE...
7. ZAVRŠAVA NA -TI I -ĆI.
8. PROLJETNI CVIJET JE...
9. SREDSTVO PISANJA JE...
10. VISOKO MJESTO NA KOJEM SE SKUPLJA VODA.
11. PTICA GRABLJIVICA JE...

3. PRONADI OVE RIJEČI U OSMOSMTERCI: NOGA, GOGA, ANA, NOJ, ANTE, TU, DAN, ELA.

N	D	A	N	U	T	LJ	U
O	J	B	D	A	U	V	E
G	O	G	A	N	T	E	N
A	N	A	N	I	E	L	A

AKO STE TOČNO RIJEŠILI OSMOSMTERKU, U OSTALIM SLOVIMA ĆETE NAĆI DRUGI NAZIV ZA VALENTINOVO.

I UČENJE MOŽE BITI ZABAVA

KVIZ – PUT OKO SVIJETA

1. Najdulji tunel na svijetu nalazi se u Japanu. Nalazi se u Seikan. Njegova duljina je:
a) 42 670 m
b) 53 850 m
c) 60 320 m
-
2. Najviša zgrada svijeta (Sears Tower) od 1973. do 1998. godine nalazi se u SAD, Chicago. Njezina visina je:
a) 442 m
b) 318 m
c) 157 m
3. Najdulja rijeka svijeta duga je 6 650 km i zove se:
a) Amazona
b) Eufkrat
c) Nil
4. Najbrža kopnena životinja trči brzinom od 110 km/h. Zove se:
a) leopard
b) gepard
c) gazela
-
5. Najveći viseći most dug je 2.7 km i nalazi se u:
a) Japanu
b) New Yorku
c) San Franciscu
6. Najstarije sveučilište svijeta je:
a) Oxford
b) Cambridge
c) Parma
-
7. 1976. godine najveći potres pogodio je stanovnike Zemlje. Stradalo je 232 000 ljudi. Dogodio se u:
a) Japanu
b) Kini
c) Peru

8. Najmnogoljudniji svjetski grad (29 milijuna stanovnika) je:
a) Tokio
b) New York
c) Mexico
9. Najveći vodopad svijeta je Angel. Nalazi se u Južnoj Americi (Venezuela). Njegova visina je:
a) 575 m
b) 780 m
c) 972 m
10. Najveće jezero na Zemlji je:
a) jezero Viktorija
b) Kaspijsko more
c) Aralsko jezero
-
11. Arktički otok Grenland koji se nalazi u Sjevernoj Americi autonomni je teritorij:
a) Finske
b) Norveške
c) Danske
12. Najviši vrh svijeta nalazi se u Aziji na granici Kine i Nepala. Zove se Mt. Everest. Njegova visina je:
a) 6980 m
b) 8848 m
c) 9230 m
13. Najveća pustinja na Zemlji nalazi se u Africi. Zove se Sahara. Zauzima:
a) 9 000 000 km²
b) 7 800 000 km²
c) 9 500 000 km²
14. Što ne spada u 7 svjetskih čuda:
a) Kineski zid
b) Zeusov kip u Olimpiji
c) Machu Picchu

Rješenja možete provjeriti kod autorice kviza Sanje Nizić.

SMITEA KAO LIJEK

Bolje išta nego ništa

Bolje šest sati u školi nego ne spavati nikako.

Opravdanje

Ivica nije dva dana bio u školi. Treći dan pita ga učiteljica:

– Ivice imaš li kakvo opravdanje za izostanke?

Ivica:

– Pa znate, mama mi je oprala hlače pa nisam mogao doći.

Učiteljica:

– Ali Ivice to je jedan dan, što je sa drugim?

Ivica:

– Učiteljice, drugi dan sam krenuo u školu, došao sam do vaše kuće. Na štriku su se sušile vaše hlače pa sam mislio da ni vi nećete doći i vratio sam se kući.

Težak zadatak

Učiteljica prozove Pericu i kaže mu da na ploču napiše broj 11.

On stane pred ploču i razmišlja, razmišlja...

Učiteljica ga zapita:

– "No što je tu tako teško?", a Perica odgovori:

– "Pa ne znam koju bih jedinicu prvu napisao!"

KREDIT

Došao Marko iz škole i pita ga mama:

– Sine, jesi li dobio koju peticu?

– Jesam, jednu, ali na kredit u pet rata – odgovori Marko.

Učitelj:

– Ivice, reci mi množinu imenice svirač.

Ivica:

– Orkestar!

Parkiranje zabranjeno

Svećenik je u jednom velikom gradu ostavio auto na zabranjenom mjestu i na vjetrobranu je ostavio slijedeću poruku: "Deset puta sam obišao ovu četvrt. Imam sastanak. *Oprosti nam duge naše.*" Kad se vratio do auta, uz njegovu poruku nalazio se uz obavijest o kazni slijedeći odgovor: "Već deset godina obilazim ovu četvrt. Ako vas ne kaznim, izgubit ću posao. *Ne uvedi nas u napast.*"

Svjetlosna godina

Frane, što je to svjetlosna godina?

To je zbroj svih računa za struju u jednoj godini!

GENERAL

Kako si se osjećao zadnji dan u školi? – pita majka Ivicu.

– Kao general! Stojim u stavu mirno i promatram svoje jedinice – odgovori Ivica.

Ana Đukanović, Antonija Šimić, Marin Tomaš, Maja Vidić, 8. r.

